

30226

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్నపట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 11 వ తేది మంగళవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ సంచమి ౧.

No. 115

సంచిక ౧౧౫

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకి రామాయణము, వచనము.

బాలకాండము—దశసరికాగితములు 18 పటములు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
మంచి అట్టలైండు 1 0 0	డిటో (మూడవ భా.) 12 పటములు అట్టలైండు 1 0 0		
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
అయోధ్యాకాండము—1-వ భా. 11 పటములు అట్ట	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
డిటో	2-వ భా. 12 పటములు అట్ట	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
ఆరణ్యకాండము—14 పటములు అట్టలైండు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 8 0	
కిష్కింధాకాండము—15 పటములు అట్టలైండు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
సుందరకాండము—16 పటములు అట్టలైండు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0	
యుద్ధకాండము—(మొదటి భాగము) 10 పటములు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0
అట్టలైండు 1 0 0	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
డిటో (మూడవ భా.) 12 పటములు అట్టలైండు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0

వలయువారు:— ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ, క్రాస్ట్రీ, మద్రాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు శ్రేయశ్శక్తిని పరికించుట అత్యంత ముఖ్యమైనది. మా ఓటో మోహిని యను ఆత్మభు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత పులినిజూచి నక్క వాతెట్టుకొనినట్లు ఈశ్రద్ధ ఆత్మరులు బయలుదేరి బహుముఖ పాడుచేయుచున్నది. కాబట్టి ఓటో అను శ్రేయ ముందు శ్రేయశ్శక్తిని గాన త్రాస ఆత్మరులను గాని మోసపోకుడు. ఓటో మోహినిని మాత్రమే చూచి కొనుటవలసిన విషయము వృద్ధకాదు. ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో మోహిని :— ఒకసారి బట్టలనిదా రానుకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాసనపోదు. పోవునది రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటో మోహినిని రానుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ శబదంతో నిండియుండును ఒక పుష్పాద్యాన వనమధ్యనుండును.
- (3) ఓటో మోహినిని అనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్త్రు సాధారణులు సయితము అడుగనిదే వందలకొలది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇతిరచోటులలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.
- (5) ఓటో మోహినివారు ఈ ఆత్మభు బాగుగలేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారని పోలిక ఆత్మరులను పుష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుద్ధు ప్రతిదినము వందలకువందలు ఎగిరిపోవుచున్నది. ఏవెండిండ్లలోను ఇచ్చే ఏ నాటకములలోను ఇచ్చే ఎచ్చటను ఇచ్చే 1/2 బేస్సు గ్లాసు స్టా పరుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0, 1-క్రాం బుడ్డి 0-12-0, ఓటో మోహిని సెంటెండుకార్డు డబ్బు 1కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు.)

అన్ని చోట్లలోను సెంటెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు రేట్లు యివ్వబడును.
సోలు ఏజెంట్లు:— మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 వైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తల నెప్పుల మాన్పును. నాయువుపోల్ల బావును

పార్శ్వపు నెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టను

వనమూలికలచే హిందూ దేశమును

తెయ్యరు చేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి చూచి కొనిన మోసము గలుగదు

చిరునామా:— ఆంధ్ర ప్రకాశ్ కార్పొరేషన్, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

విండి మిల్లులు,

సిరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటిని నిర్మింపగలగిన గాని, ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తు (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననునారు

ఎస్టి మేట్టులకు, స్క్రీములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

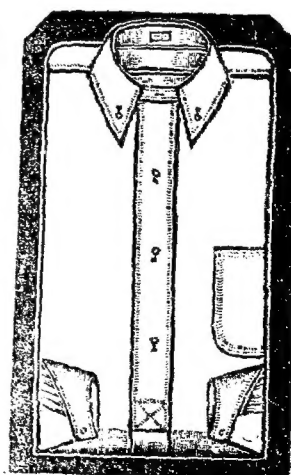
మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లా డ్రెస్సింగు ఆయులు లకు ఏజెంట్లుము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

టైప్ వర్కులు.

మొదటికము టైప్ రైటర్లు
డబ్బు 1-కి రు. 18-8-0
రెండవకముది ,, 12-0-0
సాధారణకముది 10-8-0
ఇంట్రి మోడల్ గులుగల.
మర్చిలు 1-కి రు. 2-4-0
వ్రాయున శక్తి ము
బూమెడ చుట్టుకొలత
యెంతో, తొమ్మిది ఎన్న
లొంగుకొములో వ్రాయ
వలయును.

మీ యూరికి దగ్గరనున్న డ్రెస్ట్ వసు శేరు వ్రాయును.
లండను ప్రెసింగు కంపెనీ,
87/88 లెటర్ బామబీధి, మద్రాసు
LONDON TRADING CO
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

అనుభూత్యాయుక్తేది నిలయమువారి
యోగపథములు.

- 1. స్వతంత్రము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములపండియైనను, వాతమువలనగాని, మరయేరంగమువలనగాని ముడిగిపోయిన కార్లుగాని, చేతులుగాని, చెండుమూడుబు ధృవయోగించిన యధాస్థితిలోనికి వచ్చును. ఆ నేకమందిక బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
 - 2. గంధక భస్మము. ఇదివర కెన్నడు నెవ్వరిచేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల నిచారణపైని కనిపెట్టబడినది. కుష్ఠ నకును, కడుపునొప్పలకును, దీనివంటిమందులేదు. వెల రు 1-కి 1-0-0
 - 3. క్రణనాశిని. (పలాత్రి) ఎట్టి యాసాధ్యముగు పుండ్లను చవలగా మార్చును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
 - 4. గంధక నాశిశము. ఇది మాడుపూతిలలో నెట్టిగజ్జనిచిదు మును, రూపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
 - 5. స్వదేశి కాపీ పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతుపుషిణి, వైద్యశాంతికిని మి క్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సస్సే.
అనుభూత్యాయుక్తేదినిలయం, శ్రీ గావక్షి విశాఖపట్టణం.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మాకద్ద మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంఠె చవుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		12-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుల తూపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 8x8 28-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ పేముది		8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అండుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 గాటర్ బజారుకిది. మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు.

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)
అనుప్రాద్ధేయల కుద్దేంపబడిన ఆత్మ రుపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదకొన్ని కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతోగో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును ఈ అద్భుతమైన స్వేచ్ఛలకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మ రు యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిల్ బహారు యివ్వమని మీదగ్గరినున్న సాఫ్టుకేవల సడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 బొన్న ఆత్మరగల పెద్దసయిబు బుడ్డి 2 0-0 ఈ ఆత్మరలో మరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ కాదుమందు కాద్రులు డజన్ 1-కి. 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.
సోలు ఎకెంటులు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కమికల్ కంపెని, 155 జామా మసీదు. బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెంటు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తీ నెం 23, చై నాబజారు రోడ్డు, పురం బజారు సమీపం మదరాసు.

కలరాకు సిద్ధోపధము

౧౦౦-కి-౯౯-గుణము.

తప్పక యేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరలైలుప్రేషనును దెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,
ఎ. వి. యస్. వి. యం. బి.
ఆయుర్వేదాశ్రమం,
జి. టి. మదరాస్.
తెలిగ్రాం అక్షసు
పండిట్, మదరాస్.

నారసమరిల్లది

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను హ్యూమన్ సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కళ్ళపోళ్లు, చాతవాయువుపోళ్లు, రసపళ్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన కలుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసానుండను వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గమనించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

ఆ.భూ.నో.ర.

కలరాకు మంచిమందు?
తప్పక విషాచి నివారిణియే!

ఎట్టి సమయమునం జెటుల ఈ ఔషధనేవ చేయవలసి నదియు, మందుబుడ్డికి చుట్టియుండు కాగితమువలన సులభ ముగ తెలిసికొన నగును. అట్టివిధుల ననుసరించి ఉపయోగింప బడు ఈ ఔషధరాజము, మృత్యురహితమైనదగు ఈశ్వర వ్యాధిని వజ్రాయుధమువలె గుణపరు మన్నది. వేయేల! ప్రాణమునందానక్తిగల ప్రతివారును దీనిని తరుణమునం దుపయోగించి ప్రాణదానమును పొందుదురనుట నిక్కము, నిక్కము. ఒక బుడ్డి వెల రు. 1-0-0; డజన్ బుడ్లు వెల రు. 10-0-0
ఆయుర్వేదభూషణ నోరి. రామశాస్త్రి,
ఎ. కె. ఎ సి.
ఆయుర్వేదనిలయమ్, బెజవాడ.

న ర్వ జీ వ న్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.
ఇది సంజీవివంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన తూర్వీకుల ఆలోచనాశ్రు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మోద్దియ దుర్వినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజునంటిది. రక్తమును క్షుధ్రపరచి శరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 నిధములగు పేహములను పెందలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవివంటిది “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.
వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-3-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణమొడలిసిద్ధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

శత్రురామచరిత. ౦-౭-౦
అభినవమోహనము. ౦-౬-౬
ఈరెండును మనోహరములయిన నాటకములు.
ద్విదేది, బ్రహ్మసందేశాశ్రీ.
తుని-గోదావరిజిల్లా.

విశ్వనిఘంటువు. (సటికము.)
డెమ్మి 1 పుటలు 520, శ్లోకములు 2250,
వెల 2-8-0 పోస్టేజి వేరు.
ఆరెసు. జి. శర్మ. కోటపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

సామాన్య విజ్ఞాన బుక్ లు ముంగిట

సామాన్య విజ్ఞాన బుక్ లు ముంగిట

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 11-వ తేదీ

ప్రదేశములు	సంఖ్య	తేదీ	సంఖ్య	తేదీ
పశ్చిమ గోదావరి	బొంబాయి	4 ఆగస్టు	—	—
నామిడియా	కలకత్తా	9	—	10 ఆగస్టు
సిటి ఆఫ్ మద్రాస్	కలకత్తా	9	—	—
ఎలెండా	సాగపూర్	9	—	—
ల్యూకర్ న	సింగపూర్	10	—	—
ఎక్ మా	రంగూను	10	—	—

రానున్నవి.

రాజ్యము	జాతి	ఆగస్టు	తేదీ	ఆగస్టు
రాజ్యము	బొంబాయి	10	—	10
హవీల్ దార్	బొంబాయి	10	—	10
సుబేదార్	కలకత్తా	11	—	12
అంబా	ట్రీస్టు	11	—	11
మొగుండా	లివర్ పూలు	11	—	16
ఎస్.వి.ల్యాం	హార్ నోయి	11	—	—
టారా గ్రీన్ కట్	ట్రీస్టు	12	—	14
జీరా	కాకినాడ	12	—	13
హాల్ వేర్	లండను	17	—	18
అంబా	కలకత్తా	31	—	31

ఈ తేదీలలో కొంతమంది మరణించినారు.

సామాన్య విజ్ఞాన బుక్ లు ముంగిట

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 11-వ తేదీ

(ప్రదేశములు.	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో		అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో		అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో		అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో		మొత్తము.
	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో	అంబాపైడి ఉదయం 8 గంటలలో		
గోపాలపురము	29.614	88.9	80.7	...	29.94	18.84			
వాల్తేరు	29.676	88.9	76.9	0.47	18.16	18.45			
కాకినాడ	29.700	89.5	78.7	...	22.12	14.00			
బందరు	29.727	92.3	78.1	0.02	15.54	14.69			
గుంటూరు	...	94.1	83.0	0.62	13.71	...			
నిల్లూరు	29.780	95.8	75.7	0.23	7.85	6.26			
మద్రాసు	29.797	91.4	78.5	0.53	8.29	9.32			
కడప	29.800	88.7	71.5	1.77	8.47	8.09			
గోపాలపురము	29.824	84.1	72.5	1.35	5.46	7.01			
అంబా	29.863	85.9	74.8	0.20	33.07	34.95			
తిరునగరిపురము	29.870	84.0	75.2	0.85	37.13	39.2			
కాల్వీక్	29.905	85.2	73.7	0.88	63.31	73.30			
కల్వీక్	29.899	84.1	...	1.25	79.26	84.62			
మంగుళూరు	29.901	84.0	71.0	0.49	96.20	92.20			
బొంబాయి	29.772	85.1	77.5	0.41	52.85	49.97			
హైదరాబాదు	29.751	81.6	72.9	0.17	25.35	14.58			
అనంతపురము	...	96.2	74.4	...	5.07	7.26			
బళ్లారి	29.796	95.7	73.1	0.06	4.07	7.2			
కర్నూలు	29.825	92.5	74.6	...	11.1	11.83			
కడప	29.809	95.5	76.8	0.08	10.71	11.28			
తెంగుళూరు	29.827	88.0	66.8	0.04	12.91	14.35			
కొడెకనూరు	22.778	85.9	58.3	0.02	22.80	21.56			
ఉదకమండలము	22.996	86.2	52.2	0.16	23.10	28.21			
కొయింబుత్తూరు	29.841	88.8	71.8	...	3.47	7.54			
బెల్లూరు	29.802	98.5	73.5	0.59	11.15	14.18			
నీలము	29.832	96.2	73.8	0.62	12.79	16.27			
తిరుచనాపల్లి	29.830	95.5	74.3	0.70	4.61	8.68			
పుదుచ్చేరి	29.837	94.1	73.7	0.18	7.81	11.05			
మధుర	29.876	96.3	76.8	0.16	8.64	9.60			
తిరునల్వేరి	0.98	5.41			

పదమిర్రమున మెల్లగాను ద్వీపకల్పముయొక్క

శూన్యభాగమున మెల్లగా ప్రారంభించి తొందరగాను, బంగాళాఖాతమునందు శీతముగాను వాయుభారము తగ్గినది. ఇందు వలన వాయుభారమునందు సుముగా వ్యాపించింది. ఈ ప్రాయస్థాన చాలవేల తేలికయగుగాడ్డులు వీచినవి. చెన్నపురి తీరమున గురిసిన పెద్దపర్వమునలన దక్షిణమున వేడి చాలవేల వది. ఇతర ప్రదేశములందు అంతగా దేహవ్యయమున ఒకటి మొదలు మూడుడిగ్రీలు హెచ్చుగన్నది. నిట్టి దేశమున సాగవట్టణములలో వేడి మామూలుకంటె 10 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రుల

యందును వేడి చాల తగ్గియున్నది. మైసూరు, దక్షిణమునందు లోలో పగటిపూట వేడి 6 డిగ్రీలు హెచ్చుగన్నది. కర్ణాటకమునందును, తూర్పుతీరమునందును, వాయుమండలమునందును తేమగలదు. పడమటితీరమున కష్టము అధికముగా కురిసి వది. దక్షిణమున సామాన్యముగాను, ఉత్తరమున తేలికగను నున్నది.

ఆర్.ఎల్. ఎల్. జోన్సు
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

సానియ, రాష్ట్రీయ, వారలు

విశాఖపట్టణము జిల్లాలో రాజాము పొంతనలో భూకంపముగల్గి యిట్టి విపరీత వంతెనకట్టుటకు సగముకన్న పురుగులు గవ్వ మెంటువారు మంజూరు చేసియున్నారు.

నెల్లూరునందలి ఏ. డి. ఎమ్. ప్రొన్సులుకుగాను విద్యార్థి వసతి గృహముకట్టుటకు ప్రభుత్వమువారిదివరకు మంజూరు చేసియుండిన రు. 10,000 లు గాక ఇంక రు. 2,700 లు కూడ మంజూరు చేసియున్నారు.

విజయనగరం రాత్రిపాఠశాల:- విజయనగరం హుసం పేట బుక్కాపేటలోనున్న శ్రీరామసమాజము వేయ్యల మందిరములో తాదిరామమూర్తిగారు గాత్ర 7-30 మొదలు 9-30 వరకు రాత్రిపాఠశాల పెట్టించి, దీక్షాబాలుకు చదువు చెప్పించుటకు నిర్ణయించినారు. ఇచ్చటనే సుమారు రెండు వందల తెలుగు పుస్తకములతో పుస్తకభాండాగారమును వర్ధిల్పించబడును. ఇందు తెలుగుదివారపత్రిక మాసపత్రికలు కూడ నుండును. కాకలసినవారు చదువుకొనవచ్చును.

రెయిలులకు రిమిక్ష:- కొల్లూరు నుండి ఒకటిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ముగ్రామములో వరద ప్రారంభించినది మొదలు మాడిపూడికికెక్కినారు. ఇక్కడనే మకాంచేసి యేటికట్లు చక్కగా చూచుచుండిరి కాని యీ అపదయందు మునిగియున్న దీక్షలకు తగు సహాయమును చేయించుటకు వారి మనస్సు కెక్కడనెక్కడ. గతించినది గతించినది. వరదలన పట్టుకు లాడుతు కాకుండునట్లు భూములను వైసను వీరున్నయ ముగా చూచియున్నారనక, కొంత రిమిక్ష పెట్టించు మూలముగా సహాయపడుదని నమ్ముచున్నాము.

కూలీల కపాయము:- గుంటూరు అరెంజ్ పేటలో మొదటి డిగ్రీలోనున్న నాటిలో నీరు లేనందున మునిగిపోయినారు త్రవ్వించుచున్నారు. కూలీలు నూటిలోని పెద్ద పెద్ద రాష్ట్రము బ్రద్దలకొట్టి బట్టలలో వేసి గిలకలమీద వైకి లాగుచుండిరి. ఇట్లు ప్రవృత్తుండగా తాగునీరు ముట్టుకు అడుగుభాగము పరిచి దానిలోని బండలు క్రింద పనిచేయువారిని పడెను. ఈ తాగునీరు యిద్దరు కూలీలకు బలమైన గాయములు తీసినవి. వారిపైను ఆసుపత్రిలో నున్నాడు.

తాళిచేపు- మునము గారి మరణము:- ముగ్రామమునకు అసిస్టెంటు మునము గారు పుచ్చాల వెంకటా నందంగారు జూలై 30 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలవాలకు ఆకస్మికముగా కాలధర్మమునొందిరి. వీరి అకాలమరణమునకు ఈ చుట్టుపట్ల గ్రామానందలి యాచాల గోపాలము మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నారు. వీరి వయస్సు 25 సంవత్సరములు. వయస్సు నకు పిన్నపాదైనను తన సమర్థతలచేతను, వ్యాయామము చేతను సత్కార్యాచరణమందలి ప్రతిభతోను సర్వసహితములై తిండివీయును గడిచిరి. అవి ధర్మాడి మిరాసా హేమి గారు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీ వివేకానంద పుస్తకభాండాగారము. శివవ్రేలి చిక్కా:- ఈ నెల 7 వ తేదీ సాయంకాలము ముగ్రామములో వడ్డే పద్మనాభయ్యగారి బంగాళాలో వడ్డేచింతెకట సాగి నాయకుగారి యాధికారముక్రింద రిమాంబు 100 మంది సభ్యులు సమావేశమయిరి. ఒక రిడింగురూము సాపించుటకు, దానికి శ్రీ వివేకానంద పుస్తకభాండాగారము అని పేరు పెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. 25 గురు మెంబరుగా వేరిరి. దీనికి కావలసిన సామానులను సభ్యులకును సభ్యులలో చాలమంది విరాళముల నొసంగిరి. రాలి వెంటిటుపాపునాపు గారు కార్యదర్శిగా నేమింపబడిరి.

కృష్ణవరదలు:- కలకత్తా నుండి ఒక ఆంధ్రజిట్టు వ్రాయుచున్నాడు:- పత్రికలలో "కృష్ణవరద" లను తింటి చూచినప్పటినుండి మాగుండె తిల్లడమయ్యున్నది. ఆంధ్రదేశ

మందు చాత్తుత్వము చచ్చిపోలేదు. పాత్రులడిగిన, దాళిలు బయలు వెదలకపోరు. ఆంధ్రయానములు సంఘసేవ కోర్కా హ రహితముకారు. నమ్రపువారుండి రేసి నడుముకట్టుటకు సిద్ధముగ నుండురని నమ్ముచున్నాము. నడిపింపగల పెద్దలులేకపోలేదు. గతసంవత్సరమున కంగదేశమందు దామోదరదేవి పొంగివచ్చి వరదలలో మునిగిన గ్రామములకు బంగాళియానములతో బోయి, వారాలావులచేసిన సంఘసేవ కన్నులారచూచిన మాకు కెక్కి లున్నవచ్చి వ్రాయుచున్నంత యున్నదిగాని ప్రస్తావనము లేదు. ఈమారు పేర చూచు నెల్లూరు పుత్రికలలో నట్టి సేవక సభ్యులు బయలు వెదలవని వివరములకుమేని యెంత యానందభరితులవృద్ధుడమో చెప్పబాలము.

ఒక యాంధ్రజిట్టుని గొంతు:- కల్లికోట కళాశాలలో సుమారు 40 సంవత్సరములనండి, నీనియరు తెనుగు పండితుడైన గోదా వ్రామశాస్త్రిలవారు, ఈ ఆగస్టు నెల మూడవతారీఖున రిటైర్మెంట్. అనాటి సాయంకాలము. వారిని గొంతుకుకై కాలేజీ విద్యార్థులొక సభనువేసిరి, ఊరిలోని పెద్దవారును, విద్యార్థులును విచ్చేసిరి. కాలేజీ ప్రధా నోపాధ్యాయుడైన శ్రీ. గణపతిఅయ్యరు బి. ఏ. ఎల్. డి. ఎఫ్. ఎమ్. యు. గా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. మొట్ట మొదట వీడుకొలుపు పత్రికను జదివెరి. తరువాత నా విద్యార్థులచే చింతపడిన పద్యములు చదువబడెను. తరువాత శ్రీయుత పసుమరై కృష్ణమూర్తిగారు రుపస్థించిరి. పిమ్మట గోదా శ్రీ రామ శాస్త్రిలవారు చింతిరిన జవాబునంగిరి. సభాధ్యక్షులు శాస్త్రిలవారి సుగణములగూర్చి నడివినెమ్మట విద్యార్థు లచే శాస్త్రిలవారికిక కాలగ బహుమానముగా నీయబడినది

పోలవరం బాలికాపాఠశాల:- ముగ్రామ బాలికా పాఠశాలాభవనమున కడచిననెల 27వ తేదీ మా డిప్యూటీ కలె క్టరు వారగారు డిప్యూటీ బి. ఏ. డి. ఎల్. గారి ఆధ్వర్య ముక్రింద బాలికలకు బహుమతులుపంచి పెట్టబడినది. సంవత్సర కార్యక్రమము చదువబడి వెనుక తాగిపూడి నివాసులు ఏలూరు పాటిరామప్పగారియనలుగారు వేద కాలమునాటి నుండి నేటికడకు శ్రీలక్ష్మీ సామంత్యము గూర్చియు. శ్రీ పద్మ ను గూర్చియు నుపన్యసించిరి. తరువాత బాలికలు నర్త్యం కళ్యాణనాటకము చక్కగా బ్రదర్శించిరి. చయనలుగారు పాఠశాలలో, శ్రద్ధతో చదువు బాలికలను, దివ్యులపైక సరిగా పాఠశాలకువచ్చు బాలికలను రెండువూరూనము లిచ్చు టయేగాక నగ సాపురం తాలూకా పుచ్చి సంఘమువారి పరీ త్తకై యాయేనుండివిద్యార్జన బాలికలకు రు. 15.00 బహుమా ను చెప్పినది వాదానముచేసిరి. బాలికలకు బహుమతులు పంచి పెట్టబడిన పిమ్మట ఆ గ్రామసాధుసత్తాగారి వందములతో సభ యుగిరెను. సర్పాదువారు ఇచ్చిన బహుమతులు గాక యీ బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులకు కలె లక్ష్య సాధారణగారు తమ సహాచారాధ్యాయులతో కడుపడి చందాలువేయించి విశేషబహుమతు లొసంగి బాలికలందఱును శృద్ధిపొందిరి.

క్రికెట్టులకు విద్యార్థి పెట్టింది విసిరిపోయినారు గారు:- విసిరిపోయి భావనాచార్యులుగా రెట్లు వ్రాయు చున్నారు: ఈ నెల 6 వ తేదీన నీమహానీయుడు వాపుబాష్టము చే వివిష్ణుగ్రామముకు కొరకెచాడునందు స్వర్గములయిరి. వీరి వయస్సు 45 సంవత్సరములు. వీరు చిన్నవయసు లిరుపటియే గారి సంస్కృతి విద్యారాలయందు విద్య నర్జసింది వ్యాకరణ మునందును, సంస్కృతమునందును వేదమందును వివరసమ్యక్త మునందును. పండితులై వారి స్వబాలికుల కై నాగలుగిగాక యాంధ్రదేశమునకే వచ్చి దెచ్చినవారిలో వీరికను. ఎందఱుండు బాలికులకొకటాలో ప్రభవమునుండియు సంస్కృత తోపాధ్యాయపదవిలో నుండి బాలుకులకు విద్య నేర్పుటకు పుట్టయేగాక, ఆవిద్యార్థివాహములు శాస్త్రీయులు గానక శాస్త్ర ప్రమాణములతో నుపన్యాసము లిచ్చుచుండిరి. శ్రీ పునర్వవాహ సంస్కరణమందును గుంటూరులో సంస్కృత లకు సాయముచేయుచుండిరి. వీరిపుత్రి వారి కృత్యబాహిష్టి లకు, భాగ్యము, స్థలము, సోదరులను బంధుబాలమునేగాక వారి పరిచయముగల ప్రతివానిని యభివృద్ధిమునందు ముంచి నది. సాధ విద్యకాలమునందును వగుచున్నవారికి మన సానుభూతి దెలుపుటకుండు మరేమి చేయగలము. విసిరిపో చావట్లుగాను సుకృతార్థివైకుండుమునందు మహానీయును బొందుగాక!

విరోధా యుద్ధము.

మనము చేయదగిన పనులు.

విజయవాడ భావనాచార్యులుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఈ మహాయుద్ధమునకు కారణము దురహితము. ఆస్తియూ నూతనగాజుగారి మరణమే దీనికి కారణమైన యెడల జర్మనీ యింగ్లండు స్నేహితులూ క్రిముల్లములూ జేరుటకు కారణములేవు. ఎలసినమయిన స్నేహితులూ విద్యుత్తునాస్తియూ వారు దురుతుచుండుటచే తాముకూడ నిరహితమయినదని రిష్యువారు చెప్పుదురు. టర్కీవారివిద్య వాగియును జాతులూ వారి వంశేతిరస్థులూ క్రిమియన టర్కీ వారిసాయమునకు బోయిరా? కానిండు, ఆస్తియూ రష్యులూ పట్టుజుట్టు పట్టు కొని నంతమాత్రాన జర్మనీవారి కేల రావలెను? వచ్చిరి పో, సర్వయూనియట్ల గాని రష్యులూ విద్యుత్తుగాని పోక నిరహితాధులగు స్నేహితులూ వై ఎలదండె త్రవలెను? యుద్ధములో జోక్యముగలదేనికొనమని మొదలెట్టుచుండు తెల్లయంహాలండుల నేల లో యిటువలె పడదొరియనలెను? రావణస్వస్తి రామ స్వస్తియని యూరకున్న యిటలీ వారివై నేల కాలుదువుచుండ వలెను?

ఇది యెన్నియుజూడ, చిరకాలమునుంచి చేతులు ముడుచుకొనియున్న జర్మనీవారు దురభి మానులై యేకభవయిన గిట్టి కట్టలకు బూనికొని రనుటకు సంధియ మేమాత్రములేదు. జర్మనీయుల పాపముఖ్యతమెందు. జనసంఖ్యయు, సాధికమే కాని, వారికి వలస రాజ్యములులేవు. కావున నేదో మిమదెట్టి ప్రాంతివాది యాధికారాజ్యములను లాగికొనవలయునని మీరిలంపుగ గనిపించుచున్నది. పాపము! తానొకటి తలచిన దైవమొకటి తలచినట్లు మీరికొకటొకటి సాగుజుట్టు లేదు. ధర్మరక్షణము కొరకు నాంగ్లేయులు మీరినెడిరింప సమకట్టిరి. మీరు యుద్ధములోనికి రాకున్న జర్మనీవారి కొంత విజృంభింపుటకు నవకాశముండును. ఇప్పుడు వారి కారాధంగమైనది. అయినను కొంతకాలము సమరము చెయ్యక పోరు. ఎవరికోడె యెటులున్న మనయాంగ్లేయు లీబురదలూ పడుటమూలము మిగుల కోపనీయును. పాపమువారిమేలేతురు? పడవలపిన పాట్లన్ని బడి సమరమాపుటకు బ్రయత్నించి విధిలేక తుదకు వారును సమరములాగిగారు. హిందూదేశపు రాజుల యొక్క గాని వలస దేశములయొక్క గాని సాయమువారి కవసరముండదు. కాని, యాయాదేశము లీసయమునందు వారి రాజధక్తి గనుపర్చుట ముఖ్యము.

యుద్ధము పర్యవసానము మన కందరికి దెలిసినవిషయమే. కాని యెంతవంతలయినను, ఎందరిచే సాహాయ్యము బొందినను, తుదకు నిరుపమానమయిన జయము బొందినను, యుద్ధమువలన గలుగు కష్టములు ఆనడలుమాత్రము 7 లెవన వారికినికూడ గలుగకపోవు. ఇప్పుడు యుద్ధములోనున్న యందరికంటెను ఆంగ్లేయుల కష్టమునధ్యము. మరియు వారికే యెక్కువ కష్టము ఆస్తియూజర్మనీలకు వలస రాజ్యములులేవు వారికప్పుడును వారిదేశములకుమాత్రమే వ్యాపించును. ఆంగ్లేయుల కట్టుకాదు. వారిరాజ్యమెల్లడల వ్యాపించినది. వారివలసలూ సాఖ్యమెల్లడల వ్యాపించియున్నది. వారికి గలుగుజ్జములు సయిత మన్ని దేశములకును వ్యాపించకతీరను. ఇండియాదేశము ఆంగ్లేయులరాష్ట్రములలో ముఖ్యమయినది. ఇది మిగులవిశాలము మిగుల పలవంతము. కాని జనులుమాత్రము దక్కుదులు. ఏమాత్రపు కష్టములను తాముకానలేదు. ఇండియా యుద్ధరంగములో చేరువనుటకు నవకాశములేదు. కాని, యిండియనులకు నితర యిక్కట్లు రాకపోవు. యుద్ధములో నాంగ్లేయులకూడ జోక్యముగలగజేసి కొనకముందు నుంచియు, యుద్ధమువలన మనకు కలుగు చెరుపులను, గమనింప సమకట్టి జాగ్రత్తగా పరిశీలించుచుంటిని. ఇంగ్లండు యుద్ధమునకు దిగకమునుచే యుద్ధమువలనవచ్చు నిక్కట్లు మనదేశమునకు తలయెత్త వారంభించివి. ఆంగ్లేయు లీయుద్ధమందులేకున్నను ఆస్తియూ జర్మనీ ప్రాంతివాదులయ్యెము నుండుటకూడ మనదేశమునకునప్రమేయము నాకున్నప్రమేయమిది. ఆగష్టునెల 1 లేక 2 తేదీన జిన్నా చేయబడిన దూదిపుట్టి 1 లక్షి రు 144 లు లేక 145 ధరకల్గియుండెను. 4, 6 తేదీలను దానినడిగినవారలేరు. జర్మనీ ఆస్తియూనుంచి వచ్చుసరుకుల వెలయెచ్చుట కారంభించి. 1 మేకతోలు ఆగష్టు 3 తేదీన రు 1-12-0 లేక రు 2 లు అమ్మియుండెను. ది 4 ఆగష్టుతేదీన లోలు 1 కి 6 అడాలయిన నిచ్చువారు లేలేరి. ఆంగ్లేయులు యుద్ధమునకు వచ్చున వార్త వినివీడుట ధరలలో మరింతవేడలు కలిగి

నవి. మాదిమొదలగు సరకులకు ధరమేలేదు. ఆగష్టే సరుకులకు రు 100 క రు 80 లో ధరపెచ్చినది. ఇంకపెచ్చు నున్నది. యుద్ధము ప్రారంభమైన తర్వాత నాశనమైన ప్రస్తుత తీవ్రస్థితినిబట్టి యెంతవనవాశము, ఎంతద్రవ్యనాశముకా నున్నదో, యెంతకాలము జరుగవలసియున్నదో, చెప్పుటకు వీలులేదు. ఏ ఆమెరికానాలో, యేజపాన్ వాలో, పుణ్యముకట్టు కొనునెడల సంధినిదిరి త్వరగముగించినను ముగించవచ్చును. జర్మనీవారి తలెత్తికొనుదరున్న సంవత్సరములకొలది గడువవచ్చును. ఈయుద్ధపుజ్వరముచే మనవారక్కడక్కడ పనులు చేసితాము బ్రభుత్వవారికి సాయముచేసెదమని మనవిచేసికొనుచున్నాము. కొందరు సంపిద్ధులయ్యున్నారు. శ్రీబాద్వి సార్వభౌమునియందు ఇండియనులగుల రాజకీయ భక్తి మేగయున్నట్లు కనుపడెను. అది భూమ్యాకాశములు వ్యాపించుచున్నది. ఇండియనులకు నాంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందు రాజకీయభక్తిలేదని చెప్పెదగద్రాహులనోరులు మాయించుచున్నది. మనము దేవాలయములలోను మసీదులలోను ప్రార్థన మందిరములలోను. ఆంగ్లేయులకు నే యిక్కట్లులు రావలెను పూర్ణ విజయము దయచేయుదని దేవుని ప్రార్థింపవల యెను. మన కాంగ్లేయులు దయచేసిన విద్యబుద్ధులను వినియోగపరచి. శ్రీచక్రవర్తిగారి యిండియా ప్రజ్వలెయిక్కట్లుపొందకుండుటకు దగిన బ్రయత్నములు చేయవలెను. దీనికి సాయపడ యిండియా బ్రభుత్వము వారిని కోరవలెను. స్వదేశోద్యమము నిప్పుడు తిరిగి నేలకొల్పవలెను. ఇది వరకు దీనియందు సర్వార్థమోగకములకు సానుభూతి లేనందున నిది మిగుల వృధిగాంచలేదు. ఇప్పుడది మిగుల వృధి నొందించు సమయము. ఆస్తియూవారు జర్మనీవారు చిక్కులలోనున్నందున వారి బీటురూటుపందదార పంచలేదు. వారి పంచదార యిదివర కుదేశపు పంచదార చేతను ముంచివేసినది. మనము తగినంత పంచదారనుచేసి దాని వలన నిండియాకు లాభము చేయుటకు నిదియే సమయము పయిరాష్ట్రములవారు చిక్కులలోనుండి బయటపడి తిరిగి, పంచదారను మన దేశమునకు పంపుకొక గలుగు లోపల మనము వృధి పొందింప వలయును. వారు మన ప్రభుత్వమువారికి స్నేహితులై దిగి ఘోరపుష్పడు వారి దిగుమతి పంచదార విద నెక్కువ పన్ను విధించు లాగున మన ప్రభుత్వమువారిని గోరవచ్చును. మన కిప్పుడు దూది వెలతగినది. బట్టులు మిగుల క్రియమగును. నూలు దొరకుట సులభముకాదు. కావున రాటుములు మరల దీయించి మన యాడువాండ్రచే నూలు వడకు శాలల నిర్మించి నూలును మన దేశపు నేతగాండ్రకిచ్చి బట్టల నేత వృద్ధి చేయవలెను. నిప్పు పుల్లులచేయు యంత్రకాలము మనదేశములోకొన్ని యున్నవి. ఇంకనెన్నియో యెట్టి యంత్రకాలము స్థాపించినగాని మనకు వలయునన్ని నిప్పుపుల్లుల దొరకవు. నిప్పుపుల్లుల వెలెలు లైట్లమీద గొనిపోవుటకు రెయిలుచార్జి పెచ్చుగ పుచ్చుకొనుచుండ మననిప్పుపుల్లుల వ్యాపారము చక్కగ సాగలేదు. కాబట్టి మన ప్రభుత్వమువారు మనకు సాయపడి రయిలుచ్చా తిగ్గునట్లు చేయవలయును. నిప్పుపుల్లులకు కావలసిన కర్ర నుచితముగ నిచ్చునట్లు ప్రభుత్వమువారికి సర్వదేశాజ్ఞలేమి యనుగ్రహించవలెను. జర్మనీనుండి దిగుమతియగు సరుకులకు బ్రత్యామ్నాయముగ నిక్కడసరుకులు చేయుటకు దగినసన్నాహములు చేయవలయును.

ఈ విధముగనే యీ యుద్ధమునకు మనకు రానిసరుకుల నన్నిటిని మనమే చేయుటకుదగిన యన్ని పనులను చేయవలయును. గోడ్లగారును బాన్దరిగారును మెహతా గారును సుబ్బాగావుగారును లజపతిరాయిగారును మరియు దేశాభిమాను లెల్లరును దీనికి దోడుపడుదురేని దేశమునకు తేమును. వ్యర్థప్రసంగములు, ఉపన్యాసములు, వ్యాసములు నిరర్థకములు నాయామనవి మహాజనుల దృష్టిని నాకరింప నేరదు. పుత్రికాధిపతులందరు దీనినిబట్టింది సఫలముగ జేయవలయునని నాప్రార్థన.

II

ఒక ఆంధ్రుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— జర్మనీవారిని మన ప్రభువులకును యుద్ధము ప్రకటించబడి నప్పటినుండియు, ఇంగ్లండు దేశమునందును హిందూ దేశమునందును గానవచ్చు ప్రభుభక్తి పూర్వకముగ చిహ్నములకును, ప్రజల యొకమత్యభావమునకును, మిలిలేదు.

జర్మనీవారు మహారాష్ట్రానికి పోరాడుచుండిన కక్ష నెత్తి టివులు లిబ్బలు తమ భేదములనుమఱచి యందలు నొక కక్షలను తుపాకులను సిద్ధపఱచుచు, నొకరినొకరు సంఘాతములై యుండిన ఆగష్టునెలనాడు, అయిదు గ్రామములకు సంసిద్ధమునకై తమవైరములను మఱచి ముందుకు సామాజ్యరక్షణము లుచులను నాశనముచేసియు, శత్రుము వచ్చినారు. దివ్యసౌగంధము, కారాగారములయందు లకు మంచులతోకాల్చియు, స్త్రీయొవిధమున ప్రభుత్వము మాని చావుకు సిద్ధమైయు, స్త్రీయొవిధమున ప్రభుత్వము వారిని చికాకుపఱచుచుండిన స్త్రీయొవిధమున ప్రభుత్వము తమ శ్రమ యాందోళమును మాని వీలైన లేదేనాకి తోడ్పడుటకై నడుములుకట్టి నిలువబడినారు. 20-00 మేల? నేనల నియ్యగలవారు నేనలను, ద్రవ్యయ్యోగకాదు, ద్రవ్యమును, పరిచారము చేయగలవారు పరిచర్యయు, లంద్యసహాయము చేయగలవారు వైద్యసహాయమును చేయుచు తిరిమాత్తుభక్తిని వెల్లడించుచున్నారు. ఆస్తిలేయా, కనడా, స్వాజిలాండు, దక్షిణాఫ్రికామున్నగు వలసరాజ్యముల వారందఱు స్తోకరి కంటె నొకరు మించి సహాయము చేయుటకై వచ్చుచున్నారు ఇట్టి దేశాభిమాన పూరితముగ వార్తలు చదువునపుడు ఎవరి హృదయ ముప్పొంగు కుండును? స్వాతంత్ర్యమున కధిష్ఠానముగ నాంగ్లేరాజ్యమా? నీపు ధవ్యరాలపు. ధవ్యరాలపు! అని యెవని యానంద స్వాంత్యమునందు బలకకుండును?

ఇట్టి రాజభక్తి, దేశభక్తి, ప్రకటితములగు చిహ్నము లొక ఇంగ్లండు నందును, వారివలస రాజ్యము లందును మాత్రమేకాదు. ఆంగ్లేయము యుద్ధమున ప్రిదిగినప్పటినుండియు, హిందూదేశము చూపుచున్న భక్తి నిరపమానము మన దేశయులకంటె ప్రభుభక్తి పరాయణులులొకమున మఱియొకరు లేరు. చిన్నలు పెద్దలు, స్త్రీలు పురుషులు అందఱు తమధనమును, ప్రాణమును మాత్రమేకాదు-వీనినందఱు నియ్యకచ్చును-వీనియన్నిటికంటె నమూల్యముగ “భక్తిని” సహితము సురుద్దింప నుద్వృత్తులైయున్నారు. మితవాదులు, అతివాదులు, అందఱుతమతమ భేదములను మఱచి ఒక్కభావముతో నున్నారు. మనదేశ చరిత్రయందెట్టి ఆహాముగగు భక్తి యినివలకెన్నడు ప్రకటింపబడలేదు. హిమాలయము మొదలు కన్యాకుమారి ఆగ్రమువఱకును, బర్మానుండి కరాచీవఱకును దేశమంతయు నొక్కజాతి, ఒక్కభక్తి, ఒక్కజాత్యావహితో నుద్విగ్ధులై చున్నది. “నేను వృద్ధుడనైతిని. కాని నాకిరువురు కుమారులు మాత్రముగలరు. వీరిని రక్షింపమునకు బంపి నన్ను ధవ్యనిగావించుడు” అని నాడివిన సావిత్ర నవాబుయొక్క ధీరవాక్యము తెసరుమఱుగలరు? మనదేశయులలోవీరునియొక్క యేగాక భక్తిని యొక్కరక్తము ప్రసహించుచుండ నిట్టిత్యాగమునకుమనముఆత్మ ర్యనిగున్నలము కావలసినపరిచేదు. నేడు త్రింశతకొట్టి భారత సంతానమును ఆంగ్లేయుల ఆనందమునందే తమ ఆనందమున వారి యొత్త్యమునందేతమ యొత్త్యమును వారి జయమునందే తమ జయమును, గారదును మాతృరాజ్యముయొక్క ఆజ్ఞకై నిరీక్షించుచున్నారు. కాని ఇంగ్లండు సమయమున, తన సందేహమును, అనుమానమును విస్తరించి భారతపుత్రులనుగాధాలింగన మొనర్చి సమరమునకు బంపి తక్కువులను దునుమాడించునా? అయిరాండులోని ఆయుధశాసనమును రద్దుపఱచి, అగ్నేస్తరు వాలంటీయరులను, నేషనలిస్టు వాలంటీయరులను, సైనికులు పరిగణించిన విధమున మన ప్రతాపమునకు నును, మన ప్రతిపక్షమును భంగకరముగ నున్న యీ ఆయుధ శాసనమును మనదేశమునందును రద్దుపఱచి, మనదేశము నందలిప్రతివ్యక్తిని మీరుగనిజేయునా? ఇట్టివిశ్వాసమునకును, నిట్టి గౌరవమునకును, ఆంగ్లేరాజ్యాభి వృద్ధికై యంత త్యాగముచేసిన భారతభూమి అష్టముకాదా? ఆంగ్లేయిండియను బాలకులగు సహితము మాతృదేశరక్షణంధుభి ప్రాగుటతోడనే పాపరాజ్య రక్షణమునకు నడుములుగట్టి, గణాంగమునకు బో సంసిద్ధులై యుంధ మనమువట్టి తిగ్గాములతోడనే మనభక్తిని ప్రకటించి మిన్నకుండుటధ్యమా? ఈబ్రహ్మాండమగు నాంగ్లేరాజ్యమువ్యా యమునిదను, ధర్మమునిదను, నాధారపడియున్నదిగాని మట్టి బలమువైగాదు. ఇంగ్లండుదేశము మాతృభావముంచియూహుచు చేసినప్పడె యిండియాదేశముయొక్క నిజముగభక్తియు, త్యాగమును వెల్లడిమై మొన్న జర్మనీవారి మంత్రిచెప్పిన విధమున లోకమునందలి పితావసులన్నియు నేకమైనను ఆంగ్లేరాజ్యము యొక్కదండలేరాలపు. ఈ మార్పు హిందూదేశము యొక్క రక్షణము నిమిత్తమేగాక లోకమున శాంతిని, ప్రతిష్ఠాపించుట కును ఆవశ్యకమై యున్నది.

బెంగాలు రాక్షసిబొగ్గు.

ఇరువదివేలలన్నుల బంగారీదేశపు బొగ్గు సాపాదించితిమని రాయలరాజుడు మెలై ను దైవ్యగుగారు తెలియజేసిరి

సి.పి.బ్రతును

నారి యు త్తరములు

ఈ ఉత్తరము, కడపలో, బ్రాహ్మణగారు, పాంత బంగాళాలో ఏర్పడిన తెనుగు పుస్తకాలయం కవిశ్రేయ డయిన వైదిపాటి వెంకటనరయ్యగారికి వ్రాసినది:—

మనపద్యములను గుర్చిమీరు యెంతదూరం జరిగించి నారో ఆసంగతి తెలియజేయ వలసింది. ఇదిజబ్బుకార్యం అయినానది. దీనిమీదనాకు బహుదయ కలిగింట్లు విచారించి తొందరపడి తీర్పుచేస్తూ రావలసింది. ప్రతిభదములలో లేనటువంటిశబ్దము వ్రాయించడానికి మాకుయెంతమాత్రం అపేక్ష లేదు. గాని అట్లా వ్రాయవలసిన అవసరం నే పక్కను "తోచినతీర్పు" లేక "సందేహము" అనేమాటలు వ్రాస్తూరావలెను. వేరేకొండొకచోట "యాపద్యము మహాఅసాధ్యంగా వున్నది." "భావంసుఖటంకాలేదు." "తోచినపుట్టుకు యేర్పరుచుకున్నాము." అని యిటువంటిపదాలు వ్రాస్తూరావలసింది. కొన్ని పద్యములందు 5, 6, 8, చరణములు వుంటే మరియొకటి గీతా తగిలించిఅందులో వుండరాని చరణములకు మరాఠెట్టు వలసింది. "వేదములన్నీ వాదములునుమీర్చి" అనేపద్యంపిచ్చి తప్పులతో వున్నట్లు, గుర్రెగివున్నాము. అదివొకగణంగాలే నందున వచనంగా యేర్పరుచుకొని 10, 12, చరణములు దను కాసాగినా సరిగాని యాపద్యంనాకువొక దుర్వమర్యాదగా వున్నదని తెలుసుంది. దీనివొక న్యాయం లేవనెత్తన అయిన పుట్టుకు కొంచెందొద్ది వ్రాయించవలసింది. ఇదిగాక మంచిగణం గలపద్యములు అయితే తీర్చించేటందుకు దుఖం పడవలసింది గాని, వట్టిపిచ్చి పద్యములు వచ్చేటప్పుడు వాటికైయే మీరు ఖుషదేదానికి అవసరంవుండదు. ఇదిగాక ప్రస్తుతం చిత్తునంది పుట్టించే ప్రతిఅక్షరాల క్రమంబోవున పరిష్కారంగా నియమించ వలసింది. ఈపరిశ్రమమీద వుండవలసింది. ఈపరిశ్రమమీద వుండవలసిందని మాకుతాత్పర్యం లేదుగాని నిర్దోషంగా నియమించవలసిన మిక్కిలి తాత్పర్యంకలిగి వున్నాము. నడుమ నడుమ తగిలించిన కాగితములు విరిగిపోకుండా పదిపోతులగా మహా పదిలంగా చెయ్యవలసింది. ఏమో "నెక్కుకొ" యొక్కపని అయిపోయినదో అది చెడిపోకుండా ప్రత్యేకంగా చూచిపెట్టవలసింది. ఈ చిత్తుగ్రంథము మాకు ముఖ్యమైన దస్తావేజు అవుతువున్నది గనుక యిది పదిపోతే తిరిగి వక నాటికీ కుదరదు. అయినపుట్టుకు యెత్తి వ్రాసినగ్రంథంపున సరిచూచుకొని జూలూరి అప్పయ్యకాస్త్రీకూడా చిత్తులమీద దృష్టివుంచి పునః పరిష్కారం చెప్పతూ రావలసింది. తరువాత మీరుయద్దరు పరిష్కరించిన గ్రంథంయొక్కడికి పంపించవలసింది. కాని నన్నుపడకుండా దానికి చెండు ప్రతులు పుట్టిస్తూ రావలసింది. మరిన్ని యందులో కష్టమైన పద్యములు వచ్చే నాటికి మీరు తలచుకున్న వెంటనే కొద్ది వొకటి తగిలించవలసింది. ఇటుపిమ్మట సర్వ గ్రంథములకు మహా సులభమైన వొక వ్యాఖ్య అలిపేటందుకు టుద్ధి వున్నదిగాని ప్రస్తుతం కష్టపద్యములకు మాత్రం అల్లించినా, ప్రతిదానికిమీరు అల్లించినా మాకు సంకోచమాను. ఇది గ్రామ్యాక్షరగ్రంథం అయినానది. అనేక పద్యములందు కవియొక్కతాత్పర్యం బోధపడడం మహాప్రయాస వున్నది. గనుక టీక అవశ్యంగా వుండవలసింది. మెట్టుకు ప్రబల కార్యములందు వుండవలసిన టీకపక్కకేవే. దీనికివేరు. అనగా శబ్దమునకు శబ్దం యెంతమాత్రం అల్లించకుండా లేలే తాత్పర్యంమాత్రం చెప్పకుని అపురూపశబ్దములు తాత్పర్యం బోధచేస్తే చాలుతుంది. వైగాగూఢ తీర్వపద్యములందు కళలు, భేషకుటు నాదములు చెప్పేటందుకు మాకు యెంతమాత్రం జరూరులేదు. అనగా సాధువులు గ్రంహించవలసినమాత్రం బోధపరచండి లేనిపోని నిరర్థకపువిద్యలు టీకలో పరిష్కారం చేయించేటందుకు మాకు అవసరంలేదు. అయితే యిది యానత్తూ దాటవెయ్యడం మంచిదిగాదు. గనుక గ్రంథముకు అవతారిక రచించుకొని అందులో ఉత్తరసంభాషణ మాటలతో యీ తీర్వకాస్త్రం సుర్యాదలు విశేషపడితే చాలుకని. తాజాకలం.

కంఠం నృసింహాచార్యులతో చెప్పవలసింది. ప్రస్తుతం రావున పొందవీయమనకు వ్యాఖ్య పుట్టించవలసింది. 1884, జనవరి 3 తేది.

సి. పి. బ్రాహ్మణ.

వైసిదేస్సీ బ్యాంకులు.

II

పలువురు సంబంధించిన బహిరంగ సాహసమునందలి వ్యక్తహాసుల నిర్వాహక మొక్కతేగవారి యందు మాత్రమే నిలచియున్నదనుటయు, వారు తదితర తెగలవారి నెవ్వరిని జెంతఁ జేరనియలేదనటయు ప్రస్తావన వ్రతక సంఘము వారి మొఱలూని ముఖ్యాంశములు. ఇండియను మేల్కోడులకుచాల సంబంధము గలిగి సర్కారు సాత్తునకు గత్తుక సాహములగ నేర్చుకుంటే బ్యాంకులయొక్క డైరెక్టుల సభలో నిండియును లుండుట బంకుల యుపయుక్తతను హెచ్చించి, వాని యభివృద్ధి కెంతయుఁ దోడ్పడును. డైరెక్టుల నెన్నుకొనుట షేర్ హోల్డరుల స్వాధీనమునందున్న దనుటయు, షేర్ హోల్డరుల ఆసామాన్య (ఎక్స్ ప్రెస్ అర్టికెల్) సభ నొకటిని జరిపి యందు లో నొక తీర్మానమును ప్రస్తావించి యయ్యది యంగీకరింపఁ బడిన పిమ్మట తీర్మానముగ డైరెక్టుల సంఖ్య హెచ్చింపఁ బడవలెననుటయు, నిక్కములే కాని, షేర్ హోల్డరులను, అందునను ముఖ్యముగ బ్యాంకువాం ప్రేరేపణకు లోబడిన షేర్ హోల్డరులను, గాని యా మా గ్న మునఁ జని నే యుటకుఁ బ్రయత్నించుటలోఁ గష్టము లనేకములు గలవనుట ప్రస్తావనాంశమును దీర్ఘముగ నాలోచించువారికిఁ దెల్పంబ. ఇప్పటివద్దతెయి నెలకొనియుండుటకుఁ దగినతీరున వాటలభిం చుఁచు త్తము బ్యాంకుఉద్యోగస్థులు కొంతకాలమునకు వెనుకఁ జేరిన ప్రయత్నములను తెలిపియున్నాము. షేర్ హోల్డరులవారా ప్రయత్నించ వలసినదని దొరతనమువారు చెప్పిన షేర్ కుఁ గావించబడిన ప్రయత్నమునకు ఫలముగ నొక షేర్ హోల్డరునకును, బ్యాంకుకార్యదర్శిగారిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల సారాంశ మిందుకొందఁగాననగును. 1914వ సం॥ జూన్ తే 29 ది మదరాసు బ్యాంకుకార్యదర్శి గారికి:—అయ్యా! 24 వ నెక్కున ననుసరించి బ్యాంకుడైరెక్టుల సంఖ్య అట్టికికంటె నెక్కువగ మొట్టమొదట నెప్పుడు చేయుచుండెనే అప్పటి స్పెషలరీజిస్ట్రార్ మక నొట్టసునకు నకలు; అట్టిస్పెషలు (రిజిస్ట్రార్ మక) తీర్మానమును అంగీకరించిన స్పెషలు మీటింగునందు జరిగిన గ్రంథముయొక్క ప్రతి; దానిపిమ్మట, డైరెక్టులసంఖ్యను హెచ్చించినందులకు గాని, తగ్గించునందులకు గాని యేవేని ఇతరములగు స్పెషలుతీర్మానము లున్న యెడల వాని నకట్లు; వీనిని నాకుఁ బంప చేయ నన్నను." అని యొక షేర్ హోల్డరుగారు వ్రాసిరి. జూన్ తే 30 ది:—అయ్యా! తే 29 ది మదరాసు వ్రాసిన జాబు చేరినది. మీరుకొరసమాచారమును దెలియఁగోరుటకు వైసిదేస్సీ బ్యాంకులెట్టులో నేనెక్కు మొకధికార మొసగుచున్నదో యెఱుఁగుటకుఁ గుతూహలముఁ గలిగియున్నాను" అని బ్యాంకుకార్యదర్శిగారు ప్రత్యుత్తరముఁ జంపిరి. జూలై తే 4 ది:—అయ్యా! బాంకు డైరెక్టులసభ క్లిర్ రిండియన్ మెంబర్స్ నెన్నుకొనవలయునని, అట్ల 24 వ నెక్కు క్రింద నొకతీర్మానమును ప్రస్తావించఁ దలచియున్నాను. ఈకోరికను నెఱవేల్పుకొనుటకే నా వెనుకటి లేఖలోని సమాచారమును గోరితిని. కాబట్టి నాకలచిన వృత్తాంతమును నాకుం దెలుపఁగోరెద"నని షేర్ హోల్డరుగారు బ్యాంకు సెక్రెటరీగారికి వ్రాసిరి. జూలై తే 7 ది:—మీ ప్రయత్నమునకు ఫలము వివరములన్నియు వైసిదేస్సీ బ్యాంకులెట్టులందు విశేషపఱచబడి యున్నవి. "దానింజూడఁ"దని కార్యదర్శిగారు పునః జవాబు వ్రాసిరి. ఈవిషయమునం దొక్కవ్యాఖ్యానము మాత్ర మావశ్యకము. వెనుక నొకప్పుడు భాంబాయిబ్యాంకువారి కీమాస్త్రుల విస్తృత మొందు పంపుకొనబడఁగా, వారు నిరాకరించిరి. అట్లు నిరాకరించక షేర్ హోల్డరుల కోరికను నెఱవేల్పుటకు బ్యాంకువాం నిర్బంధకరణవలనని కోరుచుఁజేబడినదానను జూడియల్ కమిటీవారు ప్రోత్సహించిరి. జాయింటుస్టాక్ బ్యాంకు షేర్ హోల్డరులలోఁ బ్రతియొక్కనికిని సదకు బ్యాంకుయొక్క డైరెక్టులను తనిఖీచేయు అధికారము గలదను సభిప్రాయముతో భాంబాయి హైకోర్టువారు షేర్ హోల్డరులకోరిక నంగీకరించిరి. తుదకు, డ్రివికాక్ లిలువారు షేర్ హోల్డరులకు మాక్కుగలదు గాని, యాస్సాక్షిగ్రామి మనివాగ్యమొడి గాదనియు, షేర్ హోల్డరులయొక్క కోరికను కోర్టువా రంగీకరించిన నంగీకరించ వచ్చును; లేదా, నిరాకరించిన నిరాకరించవచ్చు ననుభిప్రాయముఁగని ప్రస్తావన బ్యాంకుమునందఁ, బ్యాంకుస్వభావమును బట్టి, మేము నిరాకరించితమని తీర్పుచెప్పిరి. ఈతీర్పు అత్తప్పి కరమగుటతోడ, భావి యభివృద్ధికి ఖంగీకరముగ నేర్చుకుచున్నది. మదరాసు బ్యాంకుడైరెక్టులసభలో నుండు నిర్ణయ సాలి సిట్టగుడ నీతీర్పునె యవలంబించిరి. ఈడైరెక్టులసభ షేర్ హోల్డరుల కోరిక కనకూలముగ సభిప్రాయము నిచ్చుచుండలేదు. సర్ విలియం మేయరుగారును, మదరాసు దొరతనమువారును, బిసెగిఁ యభిప్రాయముల ననుసరించి ప్రకటించుటలో షేర్ హోల్డరులకు దాటరానియడ్డ వాటొక్క టేర్చుకుచున్నది. బ్యాంకుసామాన్రమే గాక, నాందియ కధికముగఁబాత్రులు

గాఁగలిగిండునఁ బోతుముగ తమ్మునుబాధించు ప్రేరేపణకు లోనగు షేర్ హోల్డరులుగూడ షేర్ హోల్డరులకోరికకు, ప్రతి కూలకట్టిని వహించుదురు. ఈవిషయమున మదరాసుదొర తనమువా లేమియుఁ జేయనొల్లదు. ఇప్పటినితీయె తృప్తికరము ను, సంపూర్ణము నైనదని వారి యభిప్రాయము. కాని, గత ఏప్రిల్ నెలలో సర్ విలియం మేయరుగారు దక్షిణ ఇండియావ్రతక సంఘమువారికి దర్శన మొసఁగి వారితో సంభాషించినపుడు, "చట్టమును సవరించి, బ్యాంకుసభయొక్క స్వభావమును మార్పు విషయము నాలోచించెదమని నూచించిరి. సర్ గా రాతరుణమున నిటు లనిరి "కాలక్రమమున నీ విన్నపములన్నియు విచారించబడును అయితే, వేళము, నగరము, లేదా బ్యాంకు, ఈలాటివానికి దేనికిగాని సంబంధించిన యొకపద్ధతిని మార్పుటకుఁ గోరునపుడు ప్రస్తుతపుపద్ధతిక్రింద మనమేమేమి చేయుగలుగుదుమనుటను సంపూర్ణముగ విచారించవలయును." ఈతీర్మానం జక్కగ విచారించబడెను. చేయవలసిన ప్రయత్నములు నేయఁ బడెను. కాని, ఇంతవఱకు ఫల మేమియు నేర్పడినదికాదు. బ్యాంకు సభాస్వభావమును సవరించువిషయమై ఇప్పటిండియా దొరతనమువారి యాలోచనకుఁ దేబడియుండు విన్నపమును, సర్ మేయరుగారు, తమ వైఫల్యకుల కనుగుణ్యముగ, నాలోచించి విచారించుదురని విశ్వసించుచున్నారము.

వి.వి. తరగతులవిచారణ.

(మా విలేఖకుని యొద్దనుండి)

కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారు 1913 సం॥ డిసెంబరునెల సభలో తీర్మానించుకొనిన ప్రకారము వైవివయమును గురించి జిల్లా కలెక్టరుగారితో ముచ్చటించుటకు ఆవకాశమిందని కలెక్టరుగారిని కోరగా వారు ఇందుకోరకు స్పెషల్ ఆఫీసరుగా టాంపోదొరగారు నియమింపబడిరినియు, వారిని కలసి ముచ్చటింపవచ్చుననియు తెలియజేసి యుండిరి. టాంపోదొర గారికి వ్రాయగా వారామోడించి కడచిననెల 30 తేదీని ఆవకాశమిచ్చి మధ్యాహ్నము ఒంటిగంట మొదలు 4 గంటలు వరకు సంభాషణ జరిపిరి. జిల్లాసంఘము పక్షమున జేమూరి వేంకటసుబ్బారావుపంతులుగారు, కె.కృష్ణమాచార్యులుగారు, కె. నీలాపతిరావుగారు, కె. కవరామకృష్ణరావుగారు, కాశవరం, నిడుదవోలు, కొరిమెర్ల, పెదగొల్లపాలెం, పెదమద్దూరి మున్నగు గ్రామముల తాలూకు భూస్వాములును, శెల్లి యుండిరి. టాంపోదొరగారు వీరిని ఆహ్వానించి, ఓషికతో వై ఆంశమునుగుంచి చర్చించిన విధానములాద సంతసమైనది. ఇటులనే ప్రతియధికారియు ఓషికతో రైతుల మొఱలను వినుచుండినచో దేశములో శతృప్తి చాలవరకు నశించును. దొరగారు వచ్చినవారినిల్లె తిప్పలుగా ఎవరికెంతెంత భూమియున్నది, అవి ఏ క్లాసుక్రింద నున్నవా? బి. క్లాసుక్రింద నున్నవా? యని అడిగి తెలిసికొనిరి. ఈచర్చనవారిలో కొందరు బి. క్లాసు భూమిని, కొందరు ఏ. బి. క్లాసు భూమిని కలిగియున్నారు. లంచములనుగుంచి వారిల్లెనుగుంచి అడిగి జవాబులనభావకము నిమిత్తము వ్రాసికొని యుండిరి. ఈప్రతినిధులు ఏ. బి. క్లాసుల విభజన రద్దుచేయవలసినదిగా కోరిరి. దొరగారు సాధక బాధకములను చర్చించి తుదకు తమఅభిప్రాయము నిట్లుగా దెలిపిరి. ఏ. బి. క్లాసు బుండలరనియు, ఇచ్చవచ్చినట్లై ఏ. బి. గాను; బి. ఏ. గాను మార్పులు కలుగకుండ స్థిరమైనవి ధాగయండలరనియు, ఇట్లేవ్వరకుటకు ఉద్యోగియులు ఆమద్యోగియులు కలిసిన ఒక ఉపసంఘ మేర్పడవలెననియు ఏ. బి. క్లాసుల మధ్య 50 దినముల గడవున కాలవ తెరచినతీర్వాత 20 గోజుల లుండు నట్లుగా మార్పుచేయవచ్చుననియు, కాలవ తెరచునప్పటికే ఏ. క్లాసు వారు ఆకుకెంచుకొని నాటుకు నిధముగా నుండు లాగున వారికి చెరువులను క్రేవ్వించి ఆయావోట్ల ఆకుమళ్ళ నేర్పరచవలసి యుండుననియు నీటిసన్నై పనిని సుబుడివిజన్ ఆక్సరు గ్రేడుకు తక్కువగాని అధికారి చేతులలోనుండవలె ననియు, నూచించిరి. కడపట దొరగారి నెలవు వై కొని వచ్చునపుకు తాము ఈ కాలవలపై ప్రయాణము చేయుచుండుట తమ ఆరోగ్యమునకు భంగమని దాక్తు సలహాయిచ్చినట్లును భాము గృహాధిపతి విషయములనుబట్టికూడ నెలవుగొడ వెళ్లవలసి యున్నట్లును చెలిపియుండిరి. ఇది రైతుల మరద్యము. ప్రతి కాలవక, ప్రతిగ్రామము తిరిగి చూచినవారు మీరు. ఓహోహ వ్రాయునది మరియొకరు అగుదురు. వారు కాగితముల మీది అనుభవమునే కలిగియుండుచుగాని ఈ స్వామధిక మెంటు నుండి రాగలదు? ఇట్టి అధికార సమయమున కుండకపోవుట చాల చింతనీయము.

ఆంధ్ర పత్రిక.

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 11 వ తేదీ.

మంగళవారము.

యుద్ధము - వెలలు.

నీ మహాసంగ్రామ మెట్లున్నను వ్యాపారము మాత్రము ఆగుటలేదనియు ఆగరాదనియు, జంకు చేత కొందరును స్వలాభమునకయి కొందరును వ్యాపారమున లేనిపోని కష్టముల బెచ్చిపెట్టునురనియు నిదినరకొక పర్యాయము యుద్ధమును గురించి వ్రాయుచో తెలిపితిమి. యుద్ధమునకు తోడుగ మరియొకడు పెద్దక్కలు ప్రత్యక్షమగుదురను ప్రతీతి యొకటికలదు. ట్రామమును, రోగములును యుద్ధమునకు దోడునీడలట! పూర్వమున నిది పూర్వముగా సత్యమేయైయుండెను. సంగరమనగా సర్వవ్యాపార సంభవమునకు యపహింస. రణ భేరి వినవచ్చినతోడనే యెక్కడిద్యారము లక్కడ బంధింపబడుచుండెడివి. శత్రువులు చొచ్చిన సీమ యంతయు బీడుపడుచుండెడిది. సామగ్రి యొక చోటనుండి మరియొక చోటునకు తీసికొనిపోవుటకు నీలుగునదికాదు. ప్రయత్నించి బాడ్డలో కొనిపోవలయుననిన మార్గము నడుచుట మహాదష్టమగుచుండెడిది వ్యాపారమునకు విషయమగు సీమ పరిమితమగుటచేత నప్పుడు ఎక్కువగ వస్తుసముదాయమువచ్చుటకునీలుండినదిగాదు. ఇక్కాలమున సందర్భములన్నియుమోహిపోయినవి. లోకమంతయు నొక్క వ్యాపారరంగమయినది. వస్తు సముదాయమును చేరవేయుసాధనములు వెక్కువైనవి. శీఘ్ర గమనము సుసాధ్యమయినది. యుద్ధ మొకచోట జరుగుచుండినను రెండవభాగమున వ్యాపారము ఎప్పటికప్పుడునే నడుచుచుండును. ఏశత్రువును సుశక్తములను ధ్వంసముచేయుపనికి పూనుకొనుటలేదు. యుద్ధమైనను ముఖముఖయుద్ధముగాదు. వ్యాపారవర్జితము నృద్ధిగండియున్నది. కావలసి నంత బండారమును వ్యాపారులు వివేకమునై చేసి పెట్టికొనుచున్నారు. ముట్టకనచ్చినప్పటికిని వట్టి గములలో గొంతకాలమునకు తగినంతవస్తు సామగ్రి నిలవయుండుచున్నది. ఇన్ని సౌకర్యములుకల ఇప్పుటి స్థితిలోగూడ మానవుని స్వలాభాపేక్ష కొన్ని ముఖములను కలిగించునదయ్యే యున్నది. ఏదో యొక కారణముకలిగిన వెంటనే వ్యాపారస్థులు సాధ్యమయినంతవరకు ప్రజలనుండి ద్రవ్యము దోచుకొన ప్రయత్నించుట సహజము. కావున పాశ్చాత్యదేశములలో గొన్నిట నిట్టి సందర్భములలో వెలలు హెచ్చుకూడనట్లుచేయుటకు ప్రభుత్వము వారితోనే యధికారముకలదు. ఇప్పుటి వ్యాపార రంగ మంత విస్తీర్ణము కలది యైనను, ఐరోపా ను హా సం గ్రా మ మా విస్తీర్ణమున ముఖ్యభాగమగు సుత్పత్తి దేశముల నావరించి యుండుటచేత నిప్పుటి యుద్ధస్థితి బహుకాలముండిన యెడల నిజముగా వ్యాపార సాధనసంపత్తి కొంత నశించి క్లలముపుట్టి, కొంతమట్టుకైనను వ్యాపార సంభవ కలుగకపోదు. కాని, ఇప్పుటికట్టి కారణము లింకను కానరాలేదు. కానరాకున్నను సంగ్రామము మహావ్యాప్తి కలదగుటచేత కొంత వ్యత్యస్త మిప్పుటికే తటస్థమైనది. అందుచేత వైరోపాలో కొన్ని ప్రభుత్వములవారు వెలలు ట్రామపు వెలలు కాకుండచేయుటకు దగిన పరిశ్రమ మొనర్చుచున్నారు. యుద్ధరంగమున వైరోపాలో సంగతు

ల్లియుండ నేమియులేక, శాంతియైయుండు మన దేశమున విపరీతపువెలలు ప్రారంభమగుట మిక్కిలి చిత్రము. కొందరి పనికిమాలిన భయముచేతను, మరికొందరి దురాశచేతను నిట్టిగతి కలిగిన దనుటకు సందేహములేదు. మనదేశమున భాగ్యవంతు లగువారికి నొకవిధముగా కష్టములేదు. ఏదోకొంత వ్యయముచేసికొని బ్రదుకగలరు. అభ్యాసములు విశేషముగాలేని బీదలకును నంత భయములేదు. వారికి వలసినవస్తువు లిచ్చుటనే ఉత్పత్తి యగునని కాంక్షధరలంత యెక్కువకావు. కొంత యెక్కువయగుననుటకొన్ని తావులవియ్యముకూడ వెల పెంచుచున్నదని చెప్పిన విశదముకాగలదు. ఇప్పుడు మధ్యతరగతులవారిదే పూర్ణకష్టము. సబ్బు, చక్కెర, అగ్గిపెట్టెలు కాగితము మున్నగునవి యెల్లను రెట్టింపుధరలయినవి. ఇంకను ధరలు హెచ్చుచున్నవి. ఈధరలు హెచ్చుట ఇచ్చటసామగ్రి లేకకాదు. సామగ్రి రాకకాదు. వట్టిస్వలాభాపేక్ష చేవ్యాపారస్థులు ప్రారంభించిన భయభ్రాంతియే కారణము. బొంబాయి గవర్నరుగారు బాజారుతిగి వ్యాపారస్థులతో మాట్లాడి వెలలవిషయమున శరీర్రచయ్యే చున్నారు! ఆరాజధానిలో ప్రభుత్వమువారు కొన్ని వస్తువుల వెలలంతకంటె నెక్కువ చేయరాదని మితి నేర్పరుప చున్నారు! ఇప్పుటికే వెలలు తగ్గుచున్నవట! ప్రజా సంఘమొక్కటి నేర్పరచి తనస్థానమున కొంతవ్యాపారము పెట్టించి వెలలసద్దనున్నారు! ఇట్టి ఏర్పాటులే బంగాళము మున్నగు నితరప్రాంతములను జరుగుచున్నవి. మనరాజధాని యందితర ప్రాంతములలోవలెనో అంతకంటె నెక్కువగనో వెల లెక్కిపోయి యున్నవి. 15 మాసములకు చట్ట ప్రకార మియ్యవలసిన వవరను రు 17-8-0 కు మొన్నటిదిన మమ్మీనారట! సర్కారువారి నోటులకుపెచ్చు తీసికొనక కొన్నికొన్ని చోటులలో చిల్లర యిచ్చుటలేదట! ఇదియంతయు దుర్భరము. మనగవర్నరు పెంట్లండు ప్రభువుగారింకను మన రాజధాని నగరమునకు వచ్చిచేరలేదు. అనవసరముగా ప్రజలను దురాశాపీడితుల కప్పింపక విషయములను గమనించి యిచ్చుట ప్రభుత్వము వారు ప్రజలను సంతోషించుటకు ప్రయత్నించుటని నమ్ముచున్నాము. యుద్ధములో మునిగి తేలుచుండు ఆస్తి యా, జర్నలలయందీ మనదేశమునకు దిగుచుతియగు ఆర్జిపుల్లులు, చిమ్నీలు, కాగితము మున్నగువానిలో కొన్నిటికైనను మనదేశమున నెలకొల్పి యభివృద్ధిపరచి యీ తరుణమున స్వదేశి పరిశ్రమను పెంచుటకు వీలుకలుగచేయరాదా యను సంశయము మన విద్యాధికులును వ్యాపారస్థులును సాహుకారులును యోచింపవలసియున్నాడు.

నేను యుద్ధవాద్యలు పైపైన వచ్చుటలేదు. జర్నల యుద్ధవాద లెచ్చుటనున్న ప్రా యెవ్వరికిని బెలియుటలేదట. బ్రతుకు వ్యాపారమున కివి భంగము కలుగజేయునను భయము కొన్ని ప్రాంతముల గలదు. జపాను ఇంగ్లాండునకు సాయపడనున్నది. ఆంగ్లా సామ్రాజ్య పరముగ జపానీయులు జర్నలల నుండి చీనారాజ్యములోని జర్నల సీమయగు సింగు టను పట్టవలసి వచ్చుననెమో. లీజుపట్టణ ప్రాంతములనుండి బెలియము భూమిగూడా ప్రాంతును ప్రవేశించు నాక జర్నలీ మానుకొనినది. లుక్సెంబర్గు దక్షిణభాగమగు ఎక్కువనురు ఆట్జ్ట్టు అను ప్రాంతము మూలమున ప్రయత్నములు చేయ నున్నది. లీజుకోటలుమాత్ర మింకను ముట్టడిపితి యందేయున్నవి 1,20,000 జర్నలలెచ్చుట చున్నారు. బెలియమువారి ముఖ్య సేన ఆవైపునకు వచ్చుచున్నది. కోటలను మందు పెట్టి ధ్వంసమైన చేతుముగాని జర్నలల కియ్యమని బెలియమువారి తీర్మానము.

ము.రుమ్మా ఆస్తి యీవారి భూమిలోనికి పైరు అని ఉపత్యకముగుండ చొచ్చి శత్రువుల రక్షకవ్యయములను తరిమినెచినది. మాంటిస్సిగ్రోకు చేరిన ఆంటి వారిరేవును ఆస్తి యీ ముట్టించినది. కాని సర్వ యాకు మిత్రమగు మాంటిస్సిగ్రో ఆస్తి యీవారి సరిహద్దులలో స్పిజ్జారేవు మున్నగు నాడుపట్టణముల నిప్పటికే స్వాధీనము చేసికొనెనది. ఇంగ్లాండు సహాయార్థము కనడా యధినివేశము 10 లక్షల బస్తాల రొట్టెపిండి నంపినది. ఆస్టిలియా దండలు నాయత్తపరచి పంపనున్నది. ఇంకను విశేష వార్తలు వినివలెననిన నోచికట్టి వేచియుండవలసినదే.

విస్తరించు పట్టణములను, ఆరోగ్యవంతములగు రీతిని తీర్చుటెట్లాయను ప్రశ్న యిప్పుడు నాగరక ప్రపంచమునకు సామాన్యమయినది. నగరజరిపాలక సంఘములన్నియు కొంచెముగనో గొప్పగనో తమతమ నగరముల పోకడలను కనిపెట్టి తగినంత బయలుస్థలమును కావలసినన్ని ఆరామములను నెలకొల్పజూచుచున్నవి. ఈదేశమున ఏతదర్థము పరిశ్రమ చేయువారికి తగినజ్ఞాన మలవడుటకు నితరదేశములలోని పరిశ్రమలను వర్ణించి యచ్చటి యనుభవములను దెలుపు గ్రంథ సామగ్రి యవసరము. అందుచేత మన మ్యునిసి పాలిటీసంఘములు కొన్ని పత్రికలను గ్రంథములను దెప్పించియుంచి నగరాభివృద్ధికై పాటుపడుచుండు సమాజములవారికిని ఉపయోగపడునట్లు చేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చిన్నుచేసియున్నారు. కొన్ని గ్రంథములయు పత్రికలయు పేర్లనుకూడ జాబితాగా నిచ్చియున్నారు. మనదేశమున నగర పరిపాలనయండ్లు జనులు తగినంత శ్రద్ధ తీసికొనుట లేదు. అందు కనేక కారణములు కలవు. వానిచర్చ యిటు యనవసరము. కాని, ఉన్నస్థితియందే కొంత పారిశుధ్యాధికములలో ప్రజలు నగరసౌఖ్యమునకు తోడ్పడవచ్చును. ఇతరదేశములలోని నగరముల ప్రజల ప్రయత్నములు, ఆదర్శములు మన ప్రజలకు తెలిసిన నొకవేళ లాభము కలుగవచ్చును. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన సలహా నాధారము చేసికొని మనసాయకులు ఉపన్యాసముల మూలమునను కరపత్రాధికముల మూలమునను పరిశ్రమ చేసిన పౌరజీవితము కొంత యభివృద్ధియగునేమో?

తంజావూరు జిల్లా యందలి విద్యాభివృద్ధి కుంభకోణము కళాశాలలో జరుపు విద్యార్థుల సంఖ్యను విమర్శించిన తెలియనగుచున్నది. కడచిన సంవత్సర మా విద్యాలయమున జరిగిన 246 గురిలో 217 గురు తంజావూరుజిల్లావాలే. ఇక నాజిల్లాలోని బ్రాహ్మణ ప్రాముఖ్యతయు నిసంఖ్యలవలన నే తెలియుచున్నది. 243 గురిలో బ్రాహ్మణులు 231 రట! మహమ్మదీయులు ఇందరు. క్రైస్తవు డొకడు. తక్కినవారు బ్రాహ్మణేతర హిందువులు. పరీక్షలలో తేరుదలమాత్ర మంత బాగుండలేదు. ఒకప్పు డీకుంభకోణము విద్యకును బ్రాహ్మణ్యమునకును నింతకంటె నెన్ని యోరెట్లు సుప్రసిద్ధముగా నుండెనట! అది యెట్టికాలమో!

తిరువావూరు మ్యునిసిపాలిటీవారు కొన్ని నిబంధనలను జేయుచు కుప్ప, పుండు మున్నగు చర్మ రోగములు గలవారు మ్యునిసిపాలిటీలో పుగానుండు బావులనుగాని, చెరువులనుగాని ఉపయోగింప కూడదని నిర్బంధము పెట్టజూచిరి. ఇది విపరీతపు నిర్బంధమనియు నట్టివారికి నూతులు మున్నగునవి ప్రత్యేకించి పెట్టవలసినదనియు ప్రభుత్వమువారు నియమించుట న్యాయానుగుణ్యమే యనుటకు సందియములేదు.

TE

VIZIANAGRAM August 10.—The Raja of Vizianagram has wired as follows to Their Excellencies the Viceroy and the Governor of Madras.—In accordance with the loyal traditions of my house I beg to place both my personal services and also the entire resources of my estate at the disposal of Your Excellency and can assure Your Excellency that nothing that I can do to assist the Government at this crisis will be left undone.

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

WHEREABOUTS OF GERMAN SQUADRON UNKNOWN.

MONTENEGRIN SUCCESSES AGAINST AUSTRIA.

BOMBARDMENT OF ANTIVARI.

SPLENDID OFFERS FROM OVERSEAS.

(REUTERS' AGENCY).

Cow news is almost silent to-day. The movements of the German Squadron are not known. In view of it a menace is set up to British shipping. To guard her own interests Britain may have to enable her ally Japan to invest and take Tsingtau on the coast of China. Germany is reported to have abandoned the advance into France through Belgian Territory in the vicinity of Liege and thought of Southern Luxembourg near about Esch Sen-Alzette as the most favourable route. She has not yet given up Liege where 120,000 of her sons are concentrated. The main army of the Belgians is said to be marching thither. Belgium is prepared, in the last extreme to blow up the Liege Forts in preference to handing them over to Germany. France and Russia are unheard of in this day's Messages, except for the statement Russian troops have entered the Austrian territory by the valley of Styria driving the enemy's advance guards before them. Montenegro and Austria are at active war. The latter has bombarded Antivari and the former has already taken Spizza and two other ports on the Austrian frontier. To England's war resources Canada has contributed one million bags of flour and Austria an expeditionary force. For further important information we have yet to wait and hear.

A Second Army to be Raised.

Lord Kitchener's Circular

LONDON, August 9 — (1-50 P. M.)—Earl Kitchener has sent a circular to the Chairmen of Territorial County Associations, asking them to co-operate in raising as soon as possible hundred thousand men for regular army. The men will be accommodated in camps near the existing regular depots. The circular concludes that this is not an ordinary appeal for recruits, but the formation of a second army.

German Spies in England.

LONDON, August 8 — (4-50 A. M.)—There are numerous accounts of German spies in England, and reports are in circulation of their attempting to poison water supplies etcetera. Several Germans are in custody charged with attempting to blow up railway bridges.

Adjournment of the House of Commons.

LONDON, August 10 — (4-10 P. M.)—The House of Commons has adjourned for a fortnight. Mr. Asquith said that he trusted that when they resumed they would be in a position to conclude the business of the session. He hoped to make proposals which would meet with general acquiescence.

The Bank of England.

Gold Influx and Rise of Silver.

The Gold influx into the bank of England to-day amounted to £2,500,000 silver rose to "27 3/4".

The Canadian Gift of Flour.

Gratefully Accepted

LONDON, August 10 — (1-35 A. M.)—The Duke of Connaught has informed Mr. Harcourt that the Canadians, through Government, offer one million bags of flour as a gift to the people of the United Kingdom. The first shipment will be made in about ten days. Mr. Harcourt has gratefully accepted the gift.

AUSTRALIA

The Expeditionary Force

LONDON, August 10 — (4-50 A. M.)—MELBOURNE—Brigadier-General Bridges will command the Commonwealth Expeditionary Force.

The Australian Co-operation.

It has been decided to organise a small mixed naval and military force to serve within or without Australia and to be distinct from the expedition which is going to England.

Citizen Forces

Mr. Miller, the Commonwealth Minister of Defence, states that the mobilisation and concentration of the citizen forces has been carried out satisfactorily.

Red Cross Society.

Lady Munro Ferguson, wife of the Governor-General, has initiated a successful movement for the formation of an Australian branch of the Red Cross Society.

PRIME-MINISTER'S APPEAL.

To Exporters and Importers.

Mr. Cook, the Commonwealth Prime Minister, has deprecated the countermanding of orders on the part of importers, thereby spreading distrust. He has appealed to exporters and importers to

do business as usual, and by so doing to manifest Australia's confidence as to the result of the war.

South African Patriotism

CAPETOWN.—As an instance of the patriotic determination of all the south Africans to stand by the flag there was a meeting yesterday at Aliwal, north of which was a rebel centre, during the war and a Resolution proposed by an ex-rebel was passed for transmission to the Imperial Government declaring that Aliwal north Africans will defend Union Jack to the last cartridge.

Two Japanese Squadrons Put to Sea.

In Adherence to the Anglo-Japanese Alliance.

TOKIO.—The first and the second Japanese Squadrons have put to the sea under the command of Admiral Dewa. There is reason to believe that Japan will adhere not only to the letter but also to the spirit of the Anglo-Japanese Alliance to the most extreme limit.

Japanese Occupation of Tsingtau.

Necessary for Protecting British Interests

The protection of the British interests may necessitate the step of enabling Japan to occupy Tsingtau.

Austrian Mobilisation Suspected.

FRENCH FOREIGN MINISTER'S DEMAND.

For Information of Her Intentions.

LONDON, August 9.—PARIS—Believing that a part of the Austrian mobilisation is directed at the French frontier, the Minister for Foreign Affairs has told the Austrian Ambassador that he wishes to be informed as to Austria's intentions as soon as possible.

Austrian Cruisers.

Bombardment of Antivari.

LONDON, August 10.—(12-20 P. M.)—Two Austrian Cruisers have bombarded Antivari and the surrounding mountains where the inhabitants of the town have taken refuge.

German Advance on France.

BRUSSELS.—Germans are chiefly advancing on France through Esch-sur-Alzette. Forward movement against the river Our has ceased and Germans are entrenching themselves.

The French South of Meuse.

The French operating to the south of Meuse have cleared a considerable area but decisive action is not expected until the French and Belgian Forces take the offensive.

Franco-Austrian Rupture.

Departure of the Ambassadors.

8.55 P. M.—The rupture of Franco-Austrian relations is officially announced. Ambassadors are leaving respective capitals.

Satisfactory Situation.

7.0 P. M.—An Official telegram from Brussels says the situation this afternoon was satisfactory.

Russian Entry into Austria.

Austrian Advance Guards Driven.

ST. PETERSBURG.—The Russian troops entered the Austrian territory by the Valley of the Styria, driving the enemy's advance guards before them:—

Demonstrations in Servia and Montenegro.

In Favour of the Triple Entente.

A telegram from Nish states that great demonstrations are taking place throughout Servia and Montenegro in favour of Russia, France and England.

Spizza and Two Other Towns.

Occupied by Montenegrins.

The Montenegrins have occupied Spizza on the Adriatic and two neighbouring towns.

German Squadron Movements

Unknown.

Reported Menacing of British Shipping.

The whereabouts of the German squadron have not been disclosed, but it is reported to be menacing the British shipping.

German's Entered Liege.

SURRENDER OF FORTS REMANDED.

Bombardment of the Town Threatened.

BRUSSELS.—Some uncertainty prevails regarding the position at Liege. The Germans seem to have made their way into the town between the forts and to have told the civic authorities that they would bombard the town unless the forts surrendered.

NO TABLES HELD AS HOSTAGES.

Belgians Unyielding.

It is stated that they now hold a number of local notables as hostages. It is expected that the Belgians will not surrender the forts but would rather blow them up.

German Plans Upset.

BELGIANS STAND AGAINST GERMAN TROOPS.

The French Join the Belgians.

LONDON, August 10 — (1-15 P. M.)—Experts agree that German plans have been much upset by the stand made by the Belgians against the picked German troops which has permitted the French to concentrate and effect a junction with the Belgians.

German Advance into French Territory.

Chances Lessened.

Every day's delay lessens the German's chances of making successful advance into the French territory.

A Dash for Paris Aimed at.

It is generally agreed that a dash for Paris was their object and brings Russian legions a step nearer their other frontier.

The French Advance to Liege.

Forts Reinforced

The French are advancing methodically. The forts of Liege are amply supplied with food and ammunition.

బరోపా సంగ్రహము

జర్మనీ వారి సాహస సేన హస్తము.

మాంటినిగ్రోవానిజయము.

రెవెన్యూ ప్రభువు విజ్ఞానము.

ఇంగ్లాండు.

ఆస్ట్రేలియావారి భక్తి.

బ్రయిగేడిక్ జనరల్ బ్రెడ్లెస్సు.

మెల్బోర్న్ ఆగస్టు 10:— ఆస్ట్రేలియావారు యుద్ధమునకు పంపబడినవైనవైనవారు బ్రయిగేడిక్ జనరల్ బ్రెడ్లెస్ గారు నాయకులుగ నున్నారు. కొన్ని నావలను, సేనలను కూడ సిద్ధము చేయుచున్నారు. ఈ సేనయు ఆస్ట్రేలియాలో గాని, యితర దేశములందుగాని, అనంతములనుబట్టి పనిచేయుటకు పయోగింపబడును. దీనికిని ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండునకు పంపబడుచున్న వైద్యమునకును సంబంధములేదు.

పాఠశాలము.

ఆస్ట్రేలియా సైనికమంత్రియగు మిల్లెక్ గారిట్లు చెప్పుచున్నారు—పాఠశాలవైద్యము తృప్తికరముగ నుండునట్టి ఆయాముఖ్యస్థానముల కంపబడినది.

రెడ్ క్రాస్ కౌశల సేవకులు.

ఆస్ట్రేలియా యందు రెడ్ క్రాస్ సంఘమున కొక కౌశల గవర్నర్ జనరల్ గారి భార్య మనోభర్తానాథ దొరసాని గారు స్థాపించిరి.

ఆస్ట్రేలియా వర్తకము.

ఆస్ట్రేలియా ముఖ్యమంత్రి గారైన కుక్ గారిట్లు చెప్పి:—వర్తకము దేశముల మానుకొనుట యనుచితము. ఇట్లు చేయుటచే జనులయందు అపకమ్యకము వ్యాపించును. యథా ప్రకారము వ్యాపారము సాగించుటకై ఎగుమతి దిగుమతి వర్తకములను వేడుచున్నాను. ఇట్లుచేసి మనసేలకు యుద్ధమునందు గేలుపుగలుగునని ఆస్ట్రేలియా వారి వైద్యమును జూపుదు.

జర్మనీ గూఢచారులు.

ఇంగ్లాండులో పట్టుకొనబడుట.

ఇంగ్లాండులో జర్మనీవారి వేదలవారినిగూర్చి యనేక వృత్తాంతములు తెలియవచ్చుచున్నవి. వీరు మంచినీళ్లయందు విడుముగలుప బ్రయత్నింపుచున్నారు. రైల్వేవంతెనలను నడకొట్టి బ్రయత్నించుచేసినందులకై జర్మనీవారి నేకులు ధైర్యము చేయబడినారు.

కానాటు రానుమారుని పుత్రుడు.

కానాటు రానుమారుని కొకకొలె వాడు పుట్టినాడు.

కెనడా దేశీయులు.

ఇంగ్లాండుకు సాహాయ్యము.

లండను ఆగస్టు 10:—కెనడాదేశమునకు గవర్నరు జనరలు కానాటు ప్రభువు ఇంగ్లాండుకాలనీల సైన్యకేటరీయగు హోకోర్ట్ గారి కీక్రింది తెలిగ్రామును బంపిరి:—కెనడా ప్రజలు 10 లక్షల గోధుమసిండి బస్తాలను ఇంగ్లాండు ప్రజలకు ఉచితముగ ఇచ్చెదమని చెప్పుచున్నారు. 10 కోట్లలలో స్త్రీయులై కొంత పంపబడును. ఈ వాదమును హార్మోస్టు గారు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ స్వీకరించిరి.

లండను ఆగస్టు 10:—కానున్నసభ 15 కోట్లలకు మూసి వేయుదురు. కానున్న సభలో ఆస్ట్రేలియా గారిట్లు చెప్పిరి:—తిరిగి కానున్నసభ తెరచి విమ్మట మనము తల పెట్టిన కార్యము లన్నియు పరిష్కరింప గలమును నమ్మకము నాకు గలదు. అప్పుడు అన్ని పార్టీలకు సమర్థులగు మార్గములు అవలంబింప దలచినాను.

ఇంకిను 10లక్షల సేన కావలెను.

లండను ఆగస్టు 10:—ఇంకిను 10 లక్షల సేన మొటనే కావలెను. ఈ సేనను సిద్ధపరచుటకు మీరు సాహాయ్యముచేయవలయును. అది కిచ్చినపుడు మాంహరికవైద్యముల చెరోమేనుకు తెలియజేసిరి. కిచ్చినగాని వ్రానిస్ బాబులో ఈ క్రింది విషయములుగూడ కలవు:—ఇప్పుడు కానలనినది తిండ్లకు కావలసిన రిక్రూట్లు కాదు. సేనలో చేరి పనిచేయువారు కావలెను. నూతనముగ జేర్చు సైనికులను ఇదివరకున్న సైనికడిపోలలో సేయించెదము.

ఇంగ్లాండు వ్యాంకు

లండను ఆగస్టు 10:—ఇంగ్లాండు వ్యాంకులో నేటి వరకు 2500,000 పానుల విలువగల బంగారు నాణెములు నిలువయున్నవి. వెండిధర ఇదివరకు జేన్న 27 పెన్సిలుం డెను. ఇప్పుడు 27½ పెన్సిలుం పెరిగినది.

జర్మనీ.

లీడ్ యొక్క సంద్విగ్గి

జర్మనులు పట్టణములో ప్రవేశించుట

బ్రస్సెల్స్ ఆగస్టు 10:—లీడ్ పట్టణమునొద్ద సిరిగతులు సంద్విగ్గును గున్నవి. కొటలమధ్యనుండి జర్మనీవారు పట్టణమునందు ప్రవేశించినట్లు తెలియుచున్నది. అట్లు ప్రవేశించి పట్టణమునందలి ఆధికారులతో కోటలు లొంగని యెడల ఫిరంగులతో నొత్తెదమని చెప్పెదట. కొండలు ప్రముఖులను టైల్లంపట్టుకొనివారని తెలియుచున్నది.

దెల్లియమువారి సంకల్పము

దెల్లియమువారు కోటలను జర్మనీవారి కొప్పగించుటకు ముందు వానిని ఫిరంగిమందుతో నిర్మూలము చేయుచుమని చెప్పుచున్నారు.

జర్మనీ సేనలు.

ముందుకుపోవు పనినిలుపుట.

బ్రస్సెల్స్ ఆగస్టు 10:—జర్మనీవారు యెస్ సురాల్ టెట్టిమిడుగ ప్రాప్తదేశముమీదికి నడచుచున్నారు. కొద్దదని వైపున పోవుటను మానినారు. జర్మనీవారు తమ కిరీరములను కందకముల ద్రవ్యములపరచుకొనుచున్నారు.

జర్మనునావలు.

ఏమైనది అందు చిక్కలేదు.

లండను ఆగస్టు 10:—జర్మనీవారి నావలు కొన్ని ఎక్కడనున్నవో, అంతు చిక్కలేదు. వారి అంతు చిక్కరందున బ్రిటిషు నావలు నిశ్చయముగ ప్రయాణముచేయుటకు నిలులేకున్నది.

జర్మను సైనికులు.

ఫ్రెంచివరకజాలో ప్రవేశము.

జర్మనీవారు ప్రాప్తదేశమునందు స్కూల్లో ప్రవేశింపక పోవునట్లును ఇకముందు ప్రవేశించుట దుర్లభము.

జర్మనీవారి ముఖ్యోద్దేశము.

జర్మనీవారి ముఖ్యోద్దేశము, ప్రాప్తదేశమునకు రాజధానియగు పార్లమెంటును నెలకొల్పుటకు డుటయై యున్నది. వీరి యుద్దేశమును నెరవేర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఒక చెంప రక్షియావైనికులు జర్మనీ సుబాధులను నానాటికి సమీపించుచున్నారు.

జర్మనీవారు ఆశయము.

జర్మనీ సేనలను ప్రపంచములోని సేనలేవియు జయంప నాలవని ఇదివరకు చాలకాలమునుండి ప్రసిద్ధికలదు. వీజు యుద్ధములో దెల్లియము సేనలు జర్మనీ సేనలకు లొంగక ఎదరించి నిలుదురువలనను, ఫ్రెంచిసేనలు జర్మనీ రాజ్యము నందలి ఆలోసాను పరగజాలో ప్రవేశించుట వలనను, జర్మనీవారు అశేయులను ప్రతీతి ధ్వంస వైపోయినది.

పూర్వపుష్పతులు.

పూర్వము వలెనే జర్మనీ సైనికులు వీజు కోటలనుండి దెల్లియమువారు కాల్పుచున్న ఫిరంగులకు నిలిచి తాముకూడ తిరిగి ఫిరంగులను కాల్పుక గుంపులు గుంపులుగ కోటలను సమీపించి ఆక్రమించ వలయునని యత్నించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. నిలిచి పోరాడక గుంపులు గుంపులుగ కోటను సమీపించి ఆక్రమించుకొనవచ్చునను నమ్మకము జర్మనీవారికి కలదు. కాని ఇది కేవలము అసాధ్యము.

ఉత్తర సముద్రము.

ఉత్తర సముద్రములో ఏమి జరుగుచున్నదో ఎవరికిని తెలియుటలేదు. చాలగుప్తముగనున్నది. జర్మనుయుద్ధనావలు

యుద్ధముచేయుటకు ఇంకను బహిరియగు అంగీకరించలేదు. ఐనను జర్మనీదేశపు వ్యాపారము క్రమక్రమముగ క్షీణించుచున్నది. కొద్దికోట్లలలో ఆహారపదార్థములు ఎక్కితనండి వచ్చునా? యనువిషయము ఆలోచించుకొన వలసివచ్చును.

జర్మను టోగోలాగ్నము.

ఫ్రెంచి, ఇంగ్లీషు సేనలు ఆక్రమించుకొనుట

లండను ఆగస్టు 10:—గ్రాండుపోపోవద్దనున్న ఫ్రెంచి సేనలు ఇంగ్లీషు యుద్ధనావలను సాహాయ్యము చేసికొని ఆఫ్రికాఖండములోనున్న జర్మను టోగోలాగ్నమును ఆక్రమించుకొనుచున్నవి.

జర్మనీవారి ప్రయత్నములు భగ్న మగుట.

రాజనీతిజ్ఞుల అభిప్రాయము.

లండను ఆగస్టు 10:—అతిసమర్థులగు జర్మను సైనికులను దెల్లియము సేనలు ఎదిరించుట, దెల్లియము సాహాయ్యము చేయుటకు వెళ్ళుచున్న ఫ్రెంచిసేనలను దెల్లియము సేనలతో కలియనిచ్చుట, మాడగ జర్మనీవారి ప్రయత్నములు భగ్నమైనవని గొప్పగొప్పవానితీతి విశారదులుగూడ అంగీకరించుచున్నారు.

మాంటినిగ్రో

మాంటినిగ్రోవారు పట్టణములను పట్టుకొనుట.

మాంటినిగ్రోవారు ఏడిమాటిమ్మ తీరపు ఆస్తి యారేపు పట్టణమును స్పీజాను, ఇంక రెండు పట్టణములను పట్టుకొనిరి.

జపాను.

జపాను సాహాయ్యము.

లండను ఆగస్టు:—ఇంగ్లాండువారికి సప్తము కలూషండ చేయుటకు జపాను సింగులారేవును ఆక్రమించుకొనవలసి వచ్చును. (ఈరేపు చీనాదేశములోని జర్మనీవారి పరగతా యగు కయామాలో నున్నది.)

జపాను యుద్ధనావలు.

టోక్యో ఆగస్టు 10:—రేపులో నిలువయున్న జపాను దొరతనమువారి యుద్ధనావలు సముద్రములోపలి భాగమునకు వెళ్లినవి. వీనికి అడ్డుకోరే దేవాగాను కషేంమంగునన్నారు.

జపాను ఇంగ్లాండుదేశములకు గలన్నేపాము జపాను వారు మరచిపోరు. వారు ఇంగ్లాండుకు శక్తవంశులకే సాహాయ్యముచేయునట్లు తోచుచున్నది.

దెల్లియము.

వీజుకోటలు.

ఫ్రెంచివేల జర్మనీసేనలుండుట.

లండను ఆగస్టు 10:—దెల్లియం ప్రభుత్వమువారి కండి తెలియవచ్చిన సమాచారములనుబట్టి వీజుకోటలు చెప్పుచెదరకయున్నవని తెలియుచున్నది. దెల్లియంవారి ప్రధాన సేన లీజు పట్టణమునకు పోవుచున్నది. అచ్చట 120,000 మంది జర్మనీవారున్నారు. కోటలోనుండి పట్టణమువైకి ఫిరంగులు వేయుటకు నీలులేదు.

దెల్లియం సైనికులు.

మాడగ వేల దెల్లియం సైనికులు టైల్లం పట్టుకొనబడి రనువాల్ల కాధారములేను.

దెల్లియము సిరిగతులు.

ఫ్రెంచిసేనలు వచ్చుట.

లండను ఆగస్టు 10:—నేటిసాయంకాలము దెల్లియము నేతమునందలి వ్యవహారములు తృప్తికరముగ నున్నవి. దెల్లియము దొరతనమునారు లండనుకు తింతివాల్లను బంపిరి.

దెల్లియము సాహాయ్యమునకు ఫ్రెంచిసేనలు వచ్చినవి. వీజురాష్ట్రమునందలి కోటలలో కావలసినన్ని ఆహారపదార్థములు, కావలసినంత మందుగనుండుసామగ్గు కలదు.

అస్సియా.

ఆస్టియా యుద్ధనావలు.

అంటివాల్ల ఫిరంగులు కాల్చిరి.

లండను ఆగస్టు 10:—ఆస్టియావారి యుద్ధపుటోడలు రెండు అంటివారి అను సట్టణముగూడనూ, పురజనులు దానియన్న పర్వతములమీదను, ఫిరంగులు కాల్చిరి.

అప్రియా-ప్రాన్య దేశములు.

అప్రియా సేవలను నిర్దేశించుట.

ప్రార్థన ఆగస్టు 10:—అప్రియావారు సేవలను చురుకుగా నిర్వహించుచున్నారు. తమ దేశములో ప్రవేశించుటకు నిర్దేశించుచున్నారని ప్రాన్య దేశములకు అనుమానము కలిగినది. ఈ అనుమానమును నివారించేసి కొనుటకు ప్రాన్య దేశపు విదేశ వ్యవహారములను జూచు మంత్రి సేవలను నిర్దేశించుటలో అప్రియావారి అభిప్రాయమేమో వెంటనే తెలుపవలసినదని అప్రియా రాయబారిని కోరినాడు.

ప్రాన్య

ప్రెంచివారు.

మ్యూన్ సేవలను దక్షిణమున నున్నారు.

మ్యూన్ సేవలకు దక్షిణమున ప్రెంచివారి సేవలు చాలా ప్రదేశమునందు తమ విరోధుల వెలగొట్టినవి. ప్రెంచివారి వైద్యమును తెలియించి వైద్యమునుగలసి జర్మనులమీదికి బోయిన వారి ఓడుగెలుపుల ధృవపత్రము యుద్ధము జరుగనేరదు.

ప్రాన్య అప్రియా దేశములు.

వైద్యములు తెలిసిపోవుట.

ప్రార్థన ఆగస్టు 10:—ప్రాన్య అప్రియాలు కూడ వ్యవహారము చెడినది. ప్రార్థనకుగలములోనున్న అప్రియా రాయబారి, విద్యాన్ని సగరములోనున్న ప్రెంచిరాయబారి ఎవరిదేశములకు వారు వెళ్లిపోవు చున్నారు.

సర్వీయా.

సర్వీయా, మాంటిస్ గ్రో దేశములు.

ప్రజల ఉత్సాహము.

లండను ఆగస్టు 10:—సర్వీయా, మాంటిస్ గ్రో దేశములలో ఎక్కడజూచినను, ఇంగ్లాండు, ప్రాన్య, రషియా దేశములయెడల తమకుగల స్నేహమును కనపరచు నుత్సాహములు జరుగుచున్నవని నివేదించి వచ్చిన టెలెగ్రామువలన తెలియుచున్నది.

రుష్యా.

రిషియా సేవలను అప్రియాలో ప్రవేశించుట.

నెంటుపీటర్స్ బర్గ్ ఆగస్టు 10 —అప్రియానువైనికులకు ముందుకుపారతోలి ట్రైయలయగుండ రషియా సేవలు అప్రియా దేశములో ప్రవేశించినవి.

కేంద్ర సముద్రములో యుద్ధము.

అబద్ధపువాడ

కేంద్ర సముద్రములో ఇంగ్లాండు, జర్మనీ సేవలకు యుద్ధము జరిగినదని సిమ్లానుండి ఇదివరకొక టెలెగ్రాము వచ్చినది. ఇది సర్వాభిధానము. నార్వేషిల్లునుండి లండను ప్రతికలకు ఈవాడ మొట్టమొదట వచ్చినది. దీనిని అధికారులు పరీక్షించి ప్రతికలలో ప్రచురించుటకు అంగీకరించి వారని అబద్ధపువాడ ట్రైయలయ ఇండియాకు పంపినాము. యుద్ధము జరిగినచోట అబద్ధమని లండనుగరమునందలి రూటర్ హెడ్డాక్సువారు తెలియజేసినారు. యుద్ధనాశల అధికారులకుడ యుద్ధము జరిగినచోట అబద్ధమని ప్రకటించినారు.

దక్షిణాఫ్రికావారి ప్రభుభక్తి.

జనసామాన్యముయొక్క ఉత్సాహము

కేపుటౌన్ ఆగస్టు 10:—దక్షిణ ఆఫ్రికావారికిల దేశభక్తిని సూచించుటకై నిర్వహించినముగ్గ ఆలివాల్ నందొక సభ జరిగెను. ఈ ఆలివాల్ బోయరుయుద్ధమునందు తిరుగుబాటు చేసిన వారినుభ్యసానము. పూర్వము తిరుగుబాటుదార్లలోజేరిన యొకస్రుముఖుడు కేంద్ర ఆలివాల్ లోని ఆఫ్రికా దేశముల సామ్రాజ్యమును రక్షింప తమ యావచ్చుకీ వినియోగింప నున్నట్లు తెలుసున్నారని యొకతీర్మానము నుపపాదించెను. దీనిని దొరతనమువారికి బంపుటకై నిశ్చయింపబడినది.

బొంబాయి.

బొంబాయి పౌరుల యుదారబుద్ధి.

బొంబాయి ఆగస్టు 10 —బొంబాయి రాజధానివారు యుద్ధములో దెబ్బలుతిరిగినవారికి సహాయము చేయుటకై చందాలు వసూలచేసే నుద్దేశమిచ్చిరి. ఈ యుద్ధమున కింత

వరకు జనులు తృప్తికరముగా సాయమొనర్చిరి. సర్ వత్సాన్ బ్రోచాగారు 2500 పానులను, సర్ కాన్స్టేబుల్ గారు 2500 పానులను సర్ కరీంబాయి ఇబ్రహీంకం సేనపాను సర్ సానుకాజేవి గారును చెరియొక 1000 పానులను, బామాకాజి డిపెట్ గారు 333 పానులను, నొసరి.

ఆహారపదార్థముల ధరలు.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—ఆహారపదార్థముల సరఫరా చేయు సభవారు నేటి యుద్ధమును గూడెరి. మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుగారు యఫ్. ఆర్. కాడల్ సి. వి. యి గారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ధాన్యపు వర్తకలలో గొప్పవారు చాల మంది రావించుటచేరి. అందఱు సంప్రదించి ధరల విషయమున ప్రస్తుతము కొన్ని యేర్పాట్లు జేసిరి. మొత్తముగా సరకుల సమ్మతపుడు యే ధరల కమ్యూనికేషన్ ద్వారా పంపిణీయి ధోల బాచితా యొకటి దొరతనమువారికి పంపిరి. దీనికి దొరతనము వారు సమ్మతించిన మీదట నీ ప్రకారము విక్రయించెదరు.

వెండివ్యాపారము.

బొంబాయి జూలయి:— వెండిధర 12 వ తేదిని నిరయంప బడవలసి యుండుటచే వర్తకులలో ప్రస్తుతిముగొప్ప వివాదము జరుగుచున్నది. ఈవ్యాపారములో కడచినమాడు మాసముల నుండియు గిరాకీపలుకువారికి చాలనప్రయు కలిగి దీనివలన మందము పలుకువారికి చాలలాభము వచ్చినట్లుకనుపడుచున్నది. కడచిన మాడుమాసములలో దీనిధర 79 నుండి 71 రూపాయలకుగిరిపోయినది. వర్తకపు నిబంధనల ప్రకారము గిరాకీపలుకువారు చాలనప్రయు చెల్లించిరి. ఐరోపాలో యుద్ధముపొసగినవార్ల బొంబాయిలో తెలియవచ్చిన తరువాత మొట్టమొదట వెండిధరతగ్గినది. కానిచాల అమృతముండుటచే స్థితిగతులు మాటి ప్రాణణ పార్లమెంటు 75 రూపాయల ధర యుండెను. 75 రూపాయలధర యుండినప్పుడు చాలవ్యాపారము జరిగినది. ఇంతకుయెక్కువ ధరపెట్టి హాఫీవెండిని కొనుటకు చాలమంది ప్రయత్నించిరి. గిరాకీ పలుకువారు కడచిన మాడుమాసములనుండి చాల నష్టపోవుచుండిరి. దీనితో వారివ్యాపారమునకు మంచినివచ్చినది. ఇంతతో వీరి పొట్టులేప్పలేదు. మందము పలుకువారు తమకష్టములు తప్పించుకొనుటకై వెండిధర 75 రూపాయలు నిర్ణయించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఇట్లుచేయుట క్రమముకాదని గిరాకీ పలుకువారు చెప్పవచ్చునదికి బిచ్చకొనుటలేదు. కడచినమాడు నెలల నుండి ధరలు పడిపోవుటవలన చాలనప్రయు నెట్టుకొంటిమనియు, ధర పెరిగి డబ్బుచేసికొను స్థితివచ్చినప్పుడు మందము పలుకువారు తక్కువధర నిర్ణయించుటకు ప్రయత్నించి తమ లాభమును పోగొట్టుటకై యత్నించు చున్నారనియు గిరాకీ దారులు చెప్పుచున్నారు.

ఆహారపదార్థముల ధరలు.

పూనా కలెక్టరుగారి ప్రయత్నములు.

పూనా—ఆగస్టు 10:—నేడు పూనాకలెక్టరుగారు తమ కచ్చేరియందు కొంతమంది పౌరులతోను వర్తకులతోను గలసి యుద్ధమువలన గలిగిన హెచ్చుధరల విషయమై ముచ్చటించిరి. కాంటోన్ మెంటునందలి వర్తకులును రావించుటచేరి. ధరలను పెరుగనియకుండ జేయుటకును, మామూలు ధర లే యుండుటకై నుండజూచుటకును తీర్మానింపబడెను. కొద్దిమందిగలసిధరలను హెచ్చింపజేయు ప్రయత్నముల ధంకము జేయు టకును నిశ్చయింపబడెను. జనులకావశ్యకముగు సరకుల ఖరీదు లింకను హెచ్చినచో దొరతనమువారే అట్టి సరకు సమకూరినవచ్చునని జెప్పిరి.

కలకత్తా.

ఆహారపదార్థముల ధరలు.

కలకత్తా కార్పొరేషను వారి ప్రకటన
కలకత్తా ఆగస్టు 10:— ఆహారపదార్థముల ధరలు పెరిగిపోతుండ నా పుటకు ప్రయత్నించి బడుచున్నను, ధాన్యధర్మి గురువే యన్నవి. దుకాణదారులు ధరలు హెచ్చించినయెడల క్షీంపబడువరని కలకత్తా కార్పొరేషను వారు చాటించిరి.

వర్తక వ్యాపారములు

యుద్ధము జరుగుచున్నందున వర్తకపు సరకునతీసికొని పోవు యెడలకు నష్టము రాకుండ దొరతనమువారు కొంత సామ్య మంజూరుచేయు చున్నారనియు, ఇంగ్లాండులోని వ్యాపకల రేట్లు తగ్గించబడుననియు లామడుబాల్లిగారు తెలియజేసినందున కలకత్తా వ్యాపారసాసములలో కొంత అలజడి తగ్గినది. నేటినుండి చాలవరకు తిరిగివర్తకము సాగవచ్చును.

దైవప్రార్థనలు

కలకత్తా ఆగస్టు 10:— క్రైస్తవ దేవాలయములలోను, మసీదులలోను, హిందూ దేవాలయములలోను ఆ యలకు యుద్ధములో జయము కలుగునట్లు ఆదివారము దైవ ప్రార్థనలు చేయబడినవి.

రంగూను.

లెఫ్టినెంటు గవర్నరు పర్యటన ముగిసిపోవుట.

రంగూను ఆగస్టు 10:— ముందు సంగతి, తెలియజేయు కుండగనే లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారు మాండలే, మయమెయోలను దర్శించుట ముగిసినారు.

రంగూనులో చందాల వసూలు.

యుద్ధములో చనిపోయినవారి భార్య పుత్రాదులకు సహాయము.

రంగూను ఆగస్టు 10:—యుద్ధములో చనిపోయిన సిపాయిలయొక్కయు భార్యపుత్రాదులకు. ద్రవ్యసహాయము చేయుటకై రంగూను గెజెట్టుప్రకారం నేడొక విజ్ఞాపనము చేయబడెను. డి. టెరనుఅండు కంపెనీవారు ప్రతికకు నేయి రూపాయల చెక్కును పంపించిరి. మనయుధరాజుగారు నెల కొల్పిన నిధికి సహాయముగ రంగూనులో సాపింపనున్న నిధికి రూప్యము లియ్యబడినది.

జర్మనీవారి స్త్రీ మరును పట్టుకొనుట.

రంగూను ఆగస్టు 10:—జర్మనీవారి స్త్రీ మరు నొకదానిని ఇంగ్లీషువారి ఇల్లెగేలుస్త్రీ మరు పట్టుకొని కొలంబోకేవుకు తీసికొనివచ్చినది జర్మనీవారి ఆవేసియాయు స్త్రీ మరు బుధవారమునాటికి రంగూను చేరవలసియున్నది. చేపట్టుకొనబడినది కొలంబోకు తీసికొని రాబడినదియే యెయుండునని యిక్కడ యేజెంటు గ్రహము అండు కంపెనీవారు చెప్పుచున్నారు.

కరాచి.

కరాచి కలెక్టరుగారి ప్రకటన.

కరాచి ఆగస్టు 10:— కరాచి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారిట్లు ప్రకటించిరి:—కరాచీనుండి, రైలుమీదగానీ, సముద్రము మీదగానీ పోదలచిన విదేశీయులందరు తమకు కష్టమును, ఇబ్బందియు లేకుండ ప్యాసును పుచ్చుకొనవలయును. కరాచీ లోని పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు గారికి దరఖాస్తు చేసినచో ప్యాసు లియ్యబడును.

అద్వితీయమైన ధర్మము.

లక్నో ఆగస్టు 10:—క్రైస్తవ దేవాలయములో బోధించుచు కేవల ఓట్లుచూపు గారిట్లు చెప్పిరి:— మన ముఖ్యమంత్రి నుడివికట్టి ధర్మయుద్ధము. ఇప్పుడు కార్యాదరణమునకు సమయము. అంగ్లేయు లందొక అద్వితీయమైన ధర్మము నెరవేర్చ వలసియున్నది. మీ స్వలాభమును, సుప్రయోజకత్వమును మానిజేయవలయును. కష్టకాలములో నుండినవారికి తోడ్పడుట, కష్టపు నిర్దమగనుండి రెట్టించిన పట్టుదలతో నీ ధర్మమును నిర్వర్తింపుడు. అధికారులునుమీరును శక్త్యనుసాదరముతో తోడ్పడి, ఫలమేదియైనను, లోకసంగ్రహజాగృతము దై వాజ్ఞానుసారముగజరుగునని ధయిర్వముతో నుండవలయును.

ఆహారపదార్థముల ధరలు.

దొరతనమువారు తగ్గించుట కాలావించుట.
బెంగళూరు ఆగస్టు 10:—ఇక్కడ ఆహారపదార్థముల ధరలు హెచ్చుకుండ చేయుటకై దొరతనమువారు కాలావించుచున్నారు. ఈ విషయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వ్రాయబడినది.

సిమ్లా

టెలిగ్రాఫు రేట్లు తగ్గించబడుట
సిమ్లా ఆగస్టు 10:— ఇంగ్లాండునందు వ్యాంకురేటు తగ్గింపబడినందున దొరతనము వారిపక్షమున తంతిమూలకముగ జరుగు బ్రాకెసుపురు లన్నిటికిని మరల నుత్తరువు చేయు వరకు 1, 3 13/16 మొదలుకొని 1, 3 27/32 వరకు తగ్గించబడెను. ఇది ఈవారము లగాయితు అమలులోకి వచ్చును.

వార్తాపత్రికకుడు నియమింపబడుట.

సిమ్లా ఆగస్టు 10:—వైనిక సాకావార్తలు పరీక్షించి ప్రతికల కంపునిమిత్తము డిప్యూటీ క్లర్క్ పెన్సెగుగారైన కలకత్తా డి. టెరను మాలెనె గారు నియమింపబడినట్లు 7 జైట్ నందు ప్రకటించబడెను.

ఎగుమతుల విషయములు.

బ్రిటీషు ఇండియానుండి ఎగుమతిచేయగూడని సరకులలో ఈ క్రింద కేవలబడివిగాడ జేర్చబడినవి:- అన్ని విధములగు పశువులు, మత్స్యములు, కందరగాడిదలు, గొట్టెలు, మేకలు, తోలు, పసుపు, పసువైద్యమునకును శస్త్రచికిత్సకును గావలసిన సామగ్రి.

ఆహారపదార్థముల ధరలు.

వర్తకులు అధికారులు సంప్రదించుట.

కూనూరు ఆగస్టు 10:- భోజనపదార్థముల ధరలు యొక్కవ చేయబడిన నాపుటకై పేడు. దేశీయవర్తకులను దుకాణదారులను డివిజను అధీశుడు జేగ్రేగారు సమావేశము చేయించిరి. కడచిన 10, 12 దినములనుండి ఆహారపదార్థముల ధరలు విపరీతముగ పెరిగిపోయినవి. మునిసిపలు చైర్మనుగారు కూడ సభకువచ్చియుండిరి. అనుదినము వాడుకొను పదార్థములకు ధరలు నిష్క్రయింపబడినవి. ఇంతకుమించి దుకాణదారులమ్మకుండ పోలీసువారు జాగ్రత్తతీసికొనుటకై యంత్రువు చేయబడినది.

తిరునల్వేలి సభ

కలెక్టరు గారి యుపన్యాసము.

తిరునల్వేలి ఆగస్టు 10:- యుద్ధము పోసగుటవలన నిక్కడ ధరలు పెరిగిపోయినవి. ఇంతకు మించినయలజడి లేదు. ప్రజలు దొరతనముపట్ల రాజభక్తిని చూపుచున్నారు. శనివారమునాడు జరిగిన సభలో కలెక్టరు సి. జి. టాడు మాంటరుగారు పర్యవేక్షించుచు నిట్లు నెలవిచ్చిరి. విరోధాలూ మహాసంగ్రామము ప్రారంభమయినది. దేశీయ సంస్థానాధిపతులు తమసంపదతోను, సేనలతోను స్వయంభూగవచ్చి దొరతనమునకు సహాయముచేయుదుమని తమ రాజభక్తిని ప్రకటించిరి. బంగాలీలును నుత్సాహముతో తమ రాజభక్తిని తెలియజేసిరి. వాస్తవత్రికలలో ప్రచురింపబడుచున్న సంగతులు తెలిసికొనుటకు వీలులేనివారికి దొరతనమువారవలంబించుచున్న రాజనీతిని తెలియజెప్పటకై సభలు జరుపవలయునని సర్ ముఖ్యాధ్యక్షులు ఆయ్యురగారు తెలియజేసిరి. స్వామాధ్యక్షులను దంతటను ఇట్టిభావమే కలిగిన యెడల నీ మహాసభదము తప్పిపోవుననుటకు సంధియున్నది.

కృష్ణవరదలు.

ఆనకట్టపై ఇరువది అడుగులవచ్చుట

ఆనకట్ట ఆగస్టు 11:- కృష్ణానదితిరిగి ఆనకట్టపై 20. ౪ అడుగుల నీరువచ్చినది. ఇచ్చటిపల్లిగ్రాఫ్ ఆఫీసును తీసి కొనిపోయి తాలూకాకేంద్రమిదపైవెట్టివారు. ప్రజలువరదలకు కట్టులతెగునని భయపడి లేచిపోవుచున్నారు. క్రిందటి రాత్రి కట్టులతెగునని నాలజడిసిరి. సబ్ డివిజన్ ఆఫీసుగారు పుల్లికట్టలోనున్నారు. రివెన్యూ డివిజన్ గారును, ప్రజలను, రాత్రియంతయు కట్టులకనిపెట్టు కొనియుండిరి. డి. పి. డబ్లియు వారియోర్పాటులు తప్పి కర్రముగలేవు. పెదకట్టపల్లి చుట్టు పట్ల గ్రామములు తిరిగిమునిగినవి. మనుష్యులును, పశువులును ఏటికట్టలనెక్కి ప్రాణములు దక్కించుకొనుచున్నారు బందరుడివిడనలో ఆఫీసుగారు పడవలసిద్ధముగ వెట్టుకొనియున్నారు. ఈ రాత్రియంతను వరదపొచ్చునని యను కొనుచున్నారు. ఇంతవఱకు ప్రాణోపద్రవములేదు.

ఒక గొప్పప్రయోదము.

బొంబాయి ఆగస్టు 11:- ఇదివరకు జగ్గనీ రాజ్యమునకు లోబడియుండిన (ఫ్రెంచిరాష్ట్ర)గు ఆల్ నెనుకాపు రస్తుడు ఎఫ్. ఆర్నాల్డు ఆల్ నె రాష్ట్రము తిరిగి ఫ్రెంచివారి స్వాధీనమయిన దని తెలిసి, సంతోషమును పట్టాలక తప్పత్రాగి మోటారునెక్కి నిత్యము గర్ల బొంబాయి వీధులలో బయలు దేరెను. దానివిడ మోటారు బిక్కి 7 గురు నిల్లవిమీదను, 8 గురు స్త్రీలవిమీదను యద్దువురుపులమీదను మొత్తము 12 గురుమీద పడి గోడకు కొట్టుకొని ఆగిపోయినది. దెబ్బతిగిలినవారిలో నొకరు వైద్యశాలలో మృతినొందిరి. ఇతడు పట్టుకొనబడి 10 వేలరూపాయల జామీను మీదను, మం 10 వేలకు స్వంతముగ వాండ్రానీ విడుదల చేయబడెను.

క్రెడిటుగ్యాంకు కేసు.

జాఫరుకు 8 సం॥ ద్వీపాంతరవాసము.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:- క్రెడిటుగ్యాంకు మానే జరు జాఫరుమీదను ఆడిటు మిస్ట్రీ మీదను తేబడిన యధి

యోగములో న్యాయమూర్తి హెచ్చగారు నేడు తీర్పుజెప్పిరి. వీరిమీద నమ్మక హామికొరకును దైర్యముచే సంతకము చేయించి యసత్యపు నిలువ పుతములను ప్రచురణజేయించి నందులకును దావా తేబడెను. జాఫరుకు మూడేండ్లుద్వీపాంతర వాస విధివిధింపబడినది. మిస్ట్రీ విడుదలజేయబడెను. ఈ వ్యాంకునకు సంబంధించిన మరియొక కేసులో జాఫరుకు 7 ఏండ్లు ద్వీపాంతర విధివిధింపబడెను.

వృత్తాంత లేఖలు

ఓరిస్సా వార్తలు.

కలరా రోగము.

ఆకిరి పల్లి. ఆగస్టు ౯:- ఈ గ్రామమునం దిప్పటికి ఘోరమైన మహమ్మల్ జ్వరముచే కలరా తన నిరంతర ప్రతాపమును జూపుచున్నది. ప్రధమమునందు కొద్దిగా ప్రారంభమై క్రమక్రమముగా రోజుకు 20, 30 మందికి తగలబడుచు, రోజుకు నల్లరైదుగురు మృత్యుదేవత పాల్పడుటయు, జరిగినది. ఇప్పటికి 140 మందికి వచ్చి అందు, సుమారు 50 నివాసులుయిరి. మొదట తగినంత వైద్యసహాయము లేకున్నను, ఒకపాతికమంది నష్టమైనవిమ్మట అపొత్పిరిగారు దయచేసిరి. గ్రామములో అదివరకు గ్రామస్థులు 50-0-0 రూపాయల మందులు తెప్పించి కొందరుకు ఉపకారము జేసియుండిరి. అహోరాత్రములు విసుగునొందక శ్రీభాగవతుల వేణుగోపాలంగారు యెప్పటి కప్పుడు తగిన సలహాలిచ్చుచు స్వంతముగా కొంతధనమును ప్రజల నిమిత్తమై వినియోగించినందులకు మిక్కిలి క్లాఫు నీయులు. కలరాకు తోడు మృత్యుదేవతలె మునుగు కొంత మంది యనుకులను తీసివేసిరి. ఇక గ్రామములో అమ్మవారి కొల్లులకని 400 రూపాయలవఱకు వేసూలుజేపినారు. దేవులపల్లి పెద వెంకట్రామయ్యగారు రుద్రాభిషేకము నుం దరకాండ పారాయణ జేయించుచున్నారు. చివర వెంకట్రామయ్యగారి ప్రతిదినము 4 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు హరిభజనచేయుటకు ఏర్పాటుచేసినారు.

భద్రాచలం వార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి.)

భద్రాచలము ఆగస్టు ౯:- శ్రీ కల్వరల్లి గ్రంథాలయమున కమితసహాయం బొనర్చిన శ్రీయత ఆంగమయ్య మొదలగువారి సోదరులు లక్ష్మణస్వామి మొదలగువారు కల కత్తానగరముననుండి తిరిగి తమ స్వగ్రామముగు భూపాలపట్టణమరుగుచు మార్గదశమున నీ భద్రాచలపురవరంబునకు శ్రీరామచంద్రమూర్తి సందర్శననిమిత్తమై, మాకల్వరల్లి యద్వైతము చేతనో విచ్చేసిరి. శ్రీకల్వరల్లి మందిరమున వీరిగౌరవార్థమై యీ నెల 2 తేదీన నొకసభజరుపబడెను. అనాటిసభకు మా నెకండరిస్కూలు చాడ్డుమేరకు మాతమాస్సీలుదారు మా నూపరువై జరుగారు మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. గాడేపల్లి వేంకటేశ్వర్లు బి.యె.ఎల్.టి.గారగ్రామసాధవత్సమునహించిరి. ప్రప్రథమమున మానియ ప్రధానాధ్యక్షులగు శ్రీయత గొట్టుపుల్లి, నీతారామానుజా చాచ్యులుగారును మాతమాస్సీలుదారు వల్లూరు పద్మనాభరాజుగారును సభోద్దేశములగూర్చి ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట లక్ష్మణస్వామి మొదలగువారు విజ్ఞాన చంద్రికా గ్రంథములు, కొయ్యసామానుల నిమిత్తము కొంత కల్వరల్లి దయచేసెదమనియు గృహనిర్మాణమున కత్యంత సాహాయంబు చేయించెదమనియు నెలవిచ్చిరి. ద్వైపార్థము చేయుచు మా కల్వరల్లియందు మొదటినుండి తమ కృపారంబుల చిలికించుచు నమితసహాయులచేసి నేటిసభ గూడుటకు తగిన ప్రయత్నములు కడుక్లాఫునీయుముగా జరిపిన మా నూపరు వైజయ వారగు శ్రీయత దశక నూర్యనారాయణగారికి నా కృతజ్ఞతా వందనంబులు సమర్పించి యంతటితో నీచిన్ని వ్యాసము విరమించుచున్నాను.

తెనాలి వార్తలు.

రేటుపేయర్లు సంఘము.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి.)

తెనాలి ఆగస్టు 7:- తెనాలి మ్యునిసిపాలిటీయొక్క రెండవవార్డులోని సందులను వృద్ధిచేయు విషయములోమ్యునిసిపలు కౌన్సిలువారుచేసిన తీర్మానమువలన ప్రజలకుకలుగబోవు కష్టములను గవర్నమెంటువారికి తెలియజేయుటకు గాను, తెనాలి రేటుపేయర్లు సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద ఒకమహాసభ జరిగినది. ఆసభకు బలికేపల్లి వేంకట

సుబ్రహ్మణ్యంగారు అగ్రాధిపత్యము వహించిరి; సుమారు 500 పురుషులు సభనలంఠించిరి. సభకు విచ్చేసిన మ్యునిసిపలు కౌన్సిల్లర్లలో చాలమంది ప్రజాభిప్రాయముతో నేకి ధించిరి. తెనాలి సీరిగతులను చాగుగురెగిన రావులమాదూర్ చెమిటిగంటి వేంకటస్వామియ్యగారి ప్రతిపక్షమున వీరులకు 40 అడుగులువెట్టుబేయుట యవసరమనియు, 24 మొదలు 30 అడుగులండిక చాలవనియు, అందువిషయమై ప్రజాభిప్రాయమును గవర్నమెంటువారికి తెలియజేయకలసిన దనియు, నడిచిరి. ప్రజలలో చాలమంది తమకష్ట సుఖములను తెలియజేసిన పిమ్మట నీక్రింద తీర్మానములు చేయబడినవి:-

(1) తెనాలి మ్యునిసిపాలిటీయొక్క రెండవవార్డులోని వీరులకు 40, 30 అడుగులవఱకు వెట్టుబేయుటకువై మ్యునిసిపలుకౌన్సిలువారు చేసినతీర్మానమువలన ప్రజలకుచాల కష్టము కలుగుటయే గాక గవర్నమెంటుసామ్యుకూడ అవసరముగ ఖర్చుచేయుట యగుననియు, వెట్టుబేయువలసిన వీరులకు 30 అడుగులకంటె నెక్కువలేకుండగను; 20 అడుగులకు తక్కువగాకుండగను, వెట్టుబేయువలయును, నీసభవారిభిప్రాయపడుచున్నారు.

(2) రెండవవార్డులో నేయేభాగముల నెంతవరకు వృద్ధి చేయవలసినది, ప్లానుతోపపాది పోర్టు తయారుచేయుటకు గాను నీక్రిందనుదాహరించుచున్న లొమ్మిదిమంది పెద్దమనుష్యులుగల ఒకకమిటీ నేర్పాటుచేయుటకు తీర్మానించబడినది.

భీమవరం తాలూకా వార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి.)

కాలమాము. భీమవరము ఆగస్టు ౯:- ఈతాలూకాయం దంతట కలరా వ్యాపించియున్నది. కైకలూరు గడిపాడ తాలూకాలలో కూడ నున్నది.

పంటలసిలి.

రమారమి15దినములనుండి వ్షములు దుర్యయచున్నవి.కాల్యలలో నీరు సమృద్ధిగానున్నది. కాని వెంకయ్య వయ్యేటి మాగిలి మాత్రమింతవరకు సాగుపూర్తికాలేదు. బహుశః ఈ మాసంతమున కయినను పూర్తిఅగునని తోచదు. కలరాభయముచే, వ్షము, నీరున్నను ఉప్పునము సరిగా పాలములకు కొట్టులేదు. వెట్టినను వర్షాటంకముచే సాగుటలేదు. ఇదివరలో బూడ్చిన పల్లపుభూములు లేతసాగుగుటచేతను, కృష్ణవరదలు తెమ్మిరు వగైరాలనీరు కొలేటి కమితముగా వచ్చుచుండుటచేతను కొలేటిభూములు మునిగిపోవుచున్నవి.

విద్యాభివృద్ధి.

భీమవరములో హుగర్వ మిషన్ వారు ఒకహోస్కూలును స్థాపించుటకు యత్నించి ప్రస్తుతములోయరనెండోరీ స్కూలువరకు అన్నిక్లాసులు నెట్టివారు. తక్కినక్లాసులు మూడేండ్లలో పూర్తిచేయ యత్నించుచున్నారు. ఇక్కడ నిదివఱకొక బోర్డులోయరనెండోరీస్కూలు ఉన్నది. మిషన్ వారు హోస్కూలునెట్టుచున్నారని సంతోషముతో బోర్డు స్కూలులోని విద్యార్థులు చాలమంది మిషన్ స్కూలులకు వచ్చుచుండుటచే సంఖ్యపొచ్చుచున్నది. బోర్డుస్కూలులోని టీచర్లు కొందరుకూడ ఆక్రమేవదలి మిషన్ స్కూలులో ప్రవేశించుచున్నారు. దొరగారు చాల పట్టుదలతో పనిచేయుచున్నారు.

మిషన్ స్కూలు.

మిషన్ వారు భీమవరములో హోస్కూలును స్థాపించుటకు బట్టియు, బోర్డుస్కూలువిద్యార్థులు క్రమక్రమముగాదగ్గిపోవుట నుతమబోర్డువారు తమపాఠశాలను మరియొక గ్రామమునకు త్రాసునపుడు చేయుదురను వందతి కలిగి యున్నది. ఈ తాలూకాయందలి 150 గ్రామములలోను నొక్క వీరనా సరములో మాత్రముక లోయరునెండోరీ స్కూలు ఉన్నది. తమకు తాలూకా 200 గ్రామాదులకు తమకులో నొక హోస్కూలును నిడదవోలు, అల్లిలి, కేలంగి గ్రామాదులలో మూడులోయర్ నెకండోరీ పాఠశాలలను 7 లవు నర్నాపురము తాలూకా గుగ్రామాదులలో నర్నాపురములో ఒకహోస్కూలునెట్టుబడిలెట్టు, అవంట్ గ్రామాదులలో రెండులోయర్ స్కూలులు, గలపు మా భీమవరము తాలూకాలో నిప్పటికి రెండులోయర్ నెకండోరీ స్కూలు మాత్రమే ఉన్నవి. ఈ రెంటిలో నీ గ్రామస్థులచేసే స్కూలును వీరువరకు 11 మైళ్ల దూరమును, రమారమి 7000 వేల జనాభాయును, తాలూకా అన్ని గ్రామాదులలో, పెద్ద గ్రామమును అయిన ఆరువీడు గ్రామమునకు త్రాసునపుడు చేయుట వ్యాము. మఱయు వీరివలన ప్రజలకు లాభము కలుగును.

ఇంతపెద్ద గ్రామమునకు ఇట్లో సవిద్య లేక పోవుటచే తోచనీయును. కైకలూరు తాలూకాలోనుండ ప్రయుమిస్కూలే గాని లోయరునెకండోరీస్కూల్లో ఆరువీడు భీమవరము కైకలూరు తాలూకాలకు సమమునందు చాల గ్రామాదులకు మధ్యస్థముగను విశేషవత్సకాముగ నున్నది ఇక్కడ జమీందారు చాడా, పోక్కిసున్నేపల్, సన్ నోవరీ సియర్, సాల్లు సలిసన్నెక్కర, చివిన్యాలవన్నెక్కర వగైరా ఆఫీసుగులరు. కావున సదరు స్కూలు సీగ్రామమునకు మార్చుకలయునని కోరుచున్నాము.

జూ బు లు

తొని బేడ్ మిన్ టన్ టూర్స్ మెంటు.

అయ్యో!

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని దీని గురించి యాకల 5 వ పేజి "మరివాల్లో వ్రాసిన సంగతులు, 8 వ పేజి వ్రాసిన లేఖలు" జరిగినవి. మీ విలేజుకు వ్రాసిన అంశాలు నాకు అంతగా నచ్చలేదు. కడచిన సంవత్సరము పెద్దెంబరు నెలలో జరిగిన ఆటలో మెక్కులోపాలు ఉండిన మాట వాస్తవమేకాని టూర్స్ మెంటు నెట్టి సంవత్సరమైనా కాలేదు. "నక్కల్లుట్టి మాడు ఆ ది వారములైన కాలేదు; ఇంతవెద్దనైన నెప్పుడు మాడలేదు" అనునట్లుగా నీలోపున నాలోపరయే? కడచిన సంవత్సరము కమిటీవారు సాంధి అనుభవముతో, సీసంవత్సరము పప్పులో అడుగు వేయకుండా, టూర్స్ మెంటును వై భి కముతో జరపి ప్రీకనకరాజుగారి జ్ఞాపకము స్థాపించిన యాచిహ్మమును ప్రకాశింప జేయు దురుగాక అని తలచుచు, నాకు వచ్చిన కడచిన సంవత్సరపు లోపములను వివరించుచున్నాను.

(1) టూర్స్ మెంటుకు వచ్చినవారల భోజనము పాయముల కొరకగు సామ్యు ఎక్కడనుండి వచ్చునోయను చింతయోసరియులేక, ఆటకాండ్లు వై లు ది గి న తేరువాలే యాచమునకు బయలుదేరి (2) భోజనము పగలు 2.00 గంటలకును, రాత్రి 10.00 గంటలకును కనిపెట్టుకొని యుండ వలసివచ్చును. (3) ఆటస్వగురువు దినకమిటీవారితో విన్నవించగా ఫుట్బాల్ కిని ఫుట్బాల్ కిని పుట్టించుచును పోట్లాడవలె అనుభవము జనాభాసంగుట (4) ఆటలో "సర్కిస్" చేయుచు "స్క్వా" నల్లకాదను చట్టమును స్పష్టించి ఆట కాండ్లను వాడవలెను (5) మేము "స్క్వా" చేసికొనెదము అని వెళ్ళిపోయినవారిని బ్రతిమాలి తిరిగి ఆడించుట (6) "అంకెలు" తీర్మానములను రద్దుపరచి, అయినను అకమాన పరచుట (7) ఇకన్నియు రూల్సుకు వ్యతిరేకమున ఆటకాండ్లు మెర్చండ్లై, టాయిల్స్ కుండేటికి మూడేకాన్సును, విశుచి, అడవచ్చిన 14 టీములూ సగముటిము "స్క్వా" చేసినను, జంకకుండుట (8) కమిటీవారిని సలహా లేకుండా ఒకరిద్దరు ఇష్టమునచ్చియు సంగరించుట.

ఇకన్నియు నేను స్వయముగా చూచినాను. ఈలోప ములు లేకుండా సీసంవత్సరము బాగుగ జరుగునని తలచెను. మీరూ, గోపేటి లక్ష్మీనారాయణ.

II

గుంటూరు నీటి స్పర్శలు

అయ్యో,

గుంటూరులో కొంతోయలు నెట్టిను వానివలన ప్రయోజనముగా కానవచ్చుటలేదు. నీళ్ల స్పర్శయేమిచే కొంతోయలు ఉదయము నొకటి రెండు గంటల కాలము సాయంకాల మొకటి రెండు గంటల కాలము మాత్రమే తెరచియుంచబడు చున్నవి. ఈ తెరచియుంచబడు కొలది కాలములో ఒక్కొక్క కొంతోయ యెద్ద ఘనాకాక వందమంది యాడువ్రాండు కూడి ఒకరితో నొకరు పోరాడు చుండురు. అందుచే నీచట్టమును కావలసిన మంచినీటివలన యావచ్చునట్లు నల్లచెరువునుండియే కలుగుచున్నది. స్వములు మితిమీరి కుడినగని, యాచెరువులోనికి సంతోషముగ నీరుగాదు ఈచెరువు పూర్తిగా నిండిన గాని కొంతోయ నీరుకలవడదు. ప్రస్తుత మీ నల్లచెరువు నందు ఫిల్టరునాద్ద మాత్రము కొలదిగ నీరున్నది. అందు సమీప మునకున్న జనలందరూ స్నానములు చేయుట, అంటుతో ముట్ట, బట్టలును ప్రక్షాళనము ముగ్గుగుపరుచుచేయుటవలన, కొలది నీరును ముట్టికెట్లు చూడక కింపుగనుండు సరిగా పానవ్యాధులు కూడగావు. ఈనీరే స్థూపమున ముగ్గు కపాలముతో నేరుకు విడువబడును. అందుచే నీరలజలు నుపక్షాగా మితిమీరి పోవును. గుంటూరులో పికారుకు పోకలేక ప్రభుత్వకృత్ నొద్దకుగాని, వైలుకేమను నొద్దకుగాని రావలెను. అంగుళాలమంది యాచెరుకయ్యె వచ్చెదరు. వచ్చి యంగుళామంది హాయిగ చల్లగాలి యనుభవించ వలెన్న వాయుకంతయు దగ్ధముచే నిండియుండుటచే నచ్చట కుండుట బహుకష్టముగా మున్నది. ఫిల్టరు దగ్గర మునిసిపల్ బలగాడ కట్టబడియున్నది గాని జనలందరూ దానిని యుండిన సంగతులెంత మాత్రమును గమనింపకయే వైచెప్పి బడిన దగ్ధము కలుగ చేయుచున్నారు. అందుకు మునిసిపల్ వారెంత మాత్రమున శ్రద్ధ వహించి యుండలేదు. మునిసిపల్ ముగ్గును సువీక్షణగ స్పృహగా చెరువుకు చాలనూరు ఘంటలకు టచే వారిచ్చుటకు వచ్చి యెప్పుడును విశ్రమించి యుండురు. అందుచే వారి కాసంగత రైతుడుగాబోలు. కాన మునిసిపల్ వారు తగు శ్రద్ధ వహించిన ఈ దగ్ధము రాకుండా చేయగలరు. ప్రతివారూ హాయిగ చల్లగాలి సుఖభవించగలరు.

ఒక పురవాసి.

TELEGRAMS.

Bangalore.

Government Action Re. Prices.

BANGALORE, August 10.—The Local Government contemplates taking measures very shortly to control the tendency to high prices of food stuffs in the station. The Government of India have been communicated with on the subject.

Coonoor.

Increase in Prices: Meeting of Bazaarmen.

COONOOR, August 10.—Mr. J. Gray, Divisional Officer, this afternoon convened a meeting of Indian merchants and bazaarman of Coonoor in order to prevent extra increase in the prices of article of consumption. For the past few days prices of several articles of consumption have gone very high. There was also present the Chairman of the Municipality. A scale of price of articles of daily requirement was fixed. The police were authorized to see that this scale was not infringed.

Lucknow.

Pulpit Reference.

LUCKNOW, August 10.—Preaching in Christ Church yesterday, Canon Oldham quoted the Premier's words saying that this was a just war. He urged that this was essentially the time for action and that Britons all had a paramount duty. They should put away selfishness and self-seeking. "Be ever ready to lend a helping hand to those in trouble and perform your duties with redoubled zeal." They should assist by all means in their power those in authority and, whatever the issue, they might rest assured that it would be in accordance with the Divine will working for the good of the world.

Karachi.

Passes for Foreign Europeans.

KARACHI, August 10.—The District Magistrate of Karachi has published the following notification:—Notice is hereby given that to save themselves from trouble and inconvenience all European subjects of all foreign powers desiring to leave Karachi by road, rail or sea should provide themselves with passes to be obtained on application from the District Superintendent of Police, Karachi.

Lahore.

UNLUE RISE IN PRICES.

Banias Warned with Outside Action.

LAHORE, August 10.—The Deputy Commissioner of Lahore is warning the Banias through the Municipal Commissioners that, if the Corners are informed to raise the prices unduly, outs de action will have to be taken to reduce them to a more reasonable level.

THE SIKH POLITICAL AGITATION SUSPENDED.

LAHORE, August 10.—The "Civil and Military Gazette" states that the sikhs are so much pleased at the suppression of the pamphlet, called "Khalsa Panth Ki Haqiqat", now the subject of State prosecution in Patiala that they have voluntarily decided to suspend all political agitation whether about the "Komagata Maru" case, Rikubganj, Gwidwar for the Arda Sikh controversy in order to avoid embarrassment to the Government at the time when the Irish and the Suffragettes have ceased to agitate.

Offer of Service by the District Bar.

LAHORE, August 10.—The members of the District Bar have passed resolutions offering their humble service to the Government and praying for success of the British arms.

Calicut.

LOYAL DEMONSTRATIONS.

A Public Meeting at Calicut.

CALICUT, August 10.—There was a large and distinguished gathering of European and Indian gentlemen at a meeting held at the Victoria Jubilee Hall this evening under the presidency of the Zamorin of Calicut to express their intense loyalty to the British Throne and to humbly assure H. E. the Viceroy of their readiness to make any sacrifice to the service of their King-Emperor and the country in this grave crisis.

Presidential Speech of the Zamorin of Calicut.

The Zamorin in a short speech explained the object of the meeting and stated it was the bounden duty of the citizens of Calicut to make any sacrifices in the cause of Great Britain who had conferred innumerable blessings on them.

A Retired Deputy Collector on the Subject.

Rao Bahadur G. T. Vurghese, retired Deputy Collector, then delivered an address in the course of which he said that they had enjoyed an unbroken peace and prosperity over the country under the most benign and righteous Government they had known and that they had become a united nation under the British rule. They owed all their material and moral progress to Great Britain and it was their duty to prove their greatness to a nation which was truly great. The Citizenship implied duties and obligations and they should be prepared to give off their best and make sacrifices if they wished to enjoy their high privileges. Their Indian instincts impelled them to make any sacrifices they could in the service of their Empire. There must be an emphatic declaration of their profound loyalty such as would bring through Europe and make the enemies of Great Britain realise that India's loyalty was not a mere lip service. They must place all their resources at the disposal of their Government. Great Britain had entered upon a war in the interests of nations of humanity in the cause of righteousness and universal peace. Great Britain stood for righteousness.

The Resolution Unanimously Carried.

Then the speaker commented the following resolution to the meeting which was unanimously carried:—

That the citizens of Calicut in a meeting assembled beg to give expression to their intense loyalty and devotion to the British throne and humbly assure H. E. The Viceroy is Council of their readiness to make any sacrifice to save the King, Emperor, and the country in this grave crisis.

The President to Communicate the Resolution.

It was also resolved to authorise the President to communicate by telegram the above resolution to H. E. the Viceroy and H. E. the Governor of Madras.

With three cheers for His Majesty the King Emperor and the Collector of Malabar the meeting terminated.

LATER.

A TRAGIC ACCIDENT.

Twelve Persons Killed.

BOMBAY, August 11.—F. Arnold a German subject of French nationality, employed in the Standard Mills on Parole, was yesterday charged before the fourth Presidency Magistrate. The prosecution alleged that the accused on being apprised of French success in Alsace to which province he belonged indulged freely in drinks, then got into motorcar and drove so negligently that the car went on the footpath, knocking down twelve persons including seven children, three women and two men. The car then struck against a wall and stopped. One injured died in the hospital. The accused was released on bail of cash, ten thousand, and personal cognisance of a like amount.

Economical Situation.

CALCUTTA, August 10.—The Exchange Banks received encouraging reports this morning from their home branches of the position in London. "In one quarter," writes the "statesman": "It was reported that the discount market has been reopened although at rates which are at present more or less nominal. Whether these reports are confirmed or not, they indicate a near uplift of the situation. In Calcutta efforts are being made to reopen the business, shippers having offered to suspend or cancel the contracts while freights are to be increased by war tax of twenty-five per cent. and upwards since hulls have to be insured as well as cargoes at heavy war risks. Importers are having an anxious time especially in respect to goods that were shipped from the other end before the commencement of hostilities and more particularly regarding shipments made in German bottoms without insurance against war risks. The Jute market continues closed. The Prices of raw materials in upcountry are said to be extremely low in the absence of inquiry. In the coal market there was some inquiry for ready due to rumours that the Government were about to requisition supplies. A few cargoes are being shipped to Bombay but owners prefer as a rule to wait further developments before taking any risks. There is nothing doing in the marine insurance beyond a little coasting business. Endeavours are being made to and out if the Government insurance scheme applies to homeward route as well as to the outward. The second week of the crisis opens with Calcutta standing the strain well. There has been no panic and no failure's have taken place. The difficulties have been faced with a praiseworthy courage all round.

Birth News.

LONDON, August 10.—Princess Arthur of Connaught has given birth to a son.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

Jagirdar of Arni Convicted. For Rash and Negligent Motoring.

His Appeal Dismissed.

BANGALORE, August 10.—Mr. Warburton, Sessions Judge, today dismissed the appeal of Jagirdar of Arni against his conviction and sentence by Mr. Cox for causing the death of a cart driver by rash and negligent motoring on the 28th April last.

Conduct Outrageously Callous.

The Judge remarked that the accident occurred at a perfect congeris of roads, and that the conduct of the Jagirdar was outrageously callous in driving off without rendering help or reporting the accident, though it happened within a few yards of the Police Station.

Guilty Conscience.

He reported it late the following day which showed that he suffered from guilty conscience.

Rightly Punished.

He considered the appellant rightly punished.

The Credit Bank Case.

Jaffer Sentenced.

BOMBAY, August 10.—The Hon Mr. Justice Hayward, presiding at the Criminal Sessions of the High Courts, delivered judgment to-day in the case against Jaffer Joosab, the Manager, and Mistry. The Auditor of the Credit Bank of India in liquidation charged with criminal breach of trust and inducing the Director to sign and publish a false balance sheet. His Lordship sentenced Jaffer to three years transportation and acquitted Mistry, the Auditor. It will be remembered that Jaffer was sentenced to seven years transportation recently on other charges connected with the Bank.

Central Provinces Council.

Official Representatives.

NAGPUR, August 10.—The following officers are notified to be the Official Members of the Central Provinces Legislative Council:—(1) Mr. Crump, Financial Commissioner, (2) Mr. Standen, Commissioner, Berar, (3) Sir Blennerhasset, Chief Secretary (4) Mr. Marten, 2nd Secretary, (5) Mr. Leftwich, 3rd Secretary, (6) Mr. Fladly, Secretary, Legal Department, (7) Mr. Tickell, Chief Engineer, (8) Colonel Denays, Inspector, General of the Civil Hospitals, (9) Mr. Spence, Inspector General of Police, (10) Mr. Mayhew, Director of Public Instruction.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగము

మంచికాగితము ! శుభవ్రతి !! చక్కని అచ్చు !!!

అమృతాంజనం దిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.
వలయువారు అర్ధశా పీటిని సంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బు 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం.

వల డబ్బీ 1కి 0-6-0 వల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల డబ్బు 1కి 3-8-0 డబ్బు 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. మందుల కేటాగు ఉచితముగ పంపవచ్చును.
అమృతాంజనం దిపో, అమృతాంజనం దిపో,
నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు. 109, ప్రేరికోడ్డు, ఖాట్ట, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రించబడినది.
కొరువారు వెంటనే వాగు కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, ఖాట్టపుర, మద్రాసు.

క ఫ హ రి.

1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు, శీతకాలమున ప్రబలింపచు దగ్గు, శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు, ఉబ్బు సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి చూ ర్ణ ము.

ఈ చూర్ణము వనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బుసము, కాససీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట మంచిది. దిన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0 రక్తవిరేచనములు, బుక విరేచనములు, జిగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. ఏనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు నూనె.

వల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-10-0 ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

గ జి కి తైలము.

వల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0. గజ్జ, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచున్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనము దిపో, 109, ప్రేరికోడ్డు, బొంబాయి.
నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వల రూ. 0-8-0.

కలరా ప్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వల 0-12-0 లు శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును. కండ్లకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నువ్వుజేయును. మహాహరముగా పండును. సువాసన గలిగి యుండును. వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పక కొనుట యుక్తము.

ఇది మనోహరమైనను జేయు విద్యాధులు, స్త్రీదత్తు, ఉద్యోగియులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, నిశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరల మోహలాలనాద్యములకు ప్రాసగు మరులను మనోహరముగి జేంచి కాసాచును. ఒకసారి వరికిలిచిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం దిపో, నెం 9, జహంగీరువీధి మద్రాసు.

విజ్ఞాపనము

వారపత్రిక చందాదారులు పత్రికచేరలేదని వాఁయు నప్పుడుగాని మరలెంతర సంబాధమున నుత్తరములు వ్రాయునప్పుడుగాని అచ్చుతో ముద్రింపబడిన వాఁజేర్లకు ముందుగానన్న నెంబరును తప్పక వ్రాయవలయును. అట్లు వ్రాయ లేని జవాబులు సులభముగా నొసంగుటకు వీలుపడదు.

వ్యవస్థాపకుడు.

మానుప్రసిద్ధాపధములు.

సాండల్ వీరవ్: బలము నొసంగును. దాహము నాపును. సోడా, బ్రాండ్, విస్కీలతో ద్రావవచ్చును. 20 బొమ్మల బుడ్డి రూ. 1-4-0 8 బుడ్డు ,, రూ. 3-8-0. పర్మినెన్: తలనొప్పుల బాపును పెట్టె రుక్తి 0-8-0. జ్వర ఆయింతుమెంటు: చలిజ్వరములను బాపును. బుడ్డిరక్తి 0-1-8-0. దగ్గుద్రావకము: దగ్గులను, పడినెములను బాపును. బుడ్డి 0-8-0. నైట్ పిల్లు: సుఖవిరేచనము నొసంగును. డబ్బా రుక్తి 0-8-0. మును: గజ్జ, చీడ, తురుపులు కొరుకుకోగములను నివారించును. డబ్బా రుక్తి రూ. 0-8-0. మిరకిల్: రాచపుండ్లకు, ఇతరపుండ్లకు దివ్యమయిన పలాశ్రీ, డబ్బా రుక్తి రూ. 1-0-0. ఎస్. ఎస్. 8. రిగ్ వరం సాల్యూషన్ బుడ్డి రుక్తి 0-5-0 రోమవాశిని. 0-5-0. వెన్నీ రాయల్ పిల్లు: శ్రీల కుసుమబాధ్యములకు 1-4-0. తేలుకడ్డీ: తేలు కాటులకు పరమాపధము 0-8-0. చిరునామా: లాహోరు డ్రగ్ స్టోర్సు, 106 మింట్ స్ట్రీట్, మద్రాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డె సులు వ గ యి రా మార్పుటయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయూచి విలేఖము గా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.] తాము దినపత్రిక చందాదారుల, వారపత్రిక చందాదారుల వాసినయెడల చాలసులపుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రిపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో ననశ్యములేదని వారపత్రికపై అప్పుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చితాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

సత్యముగా మోసముకాదు.

గణపదేవిచో ద్రవ్యమును ఖండించుగా తిరిగి చెల్లివచ్చును. ఒకానొక సోపానము మహాత్మునిచే చేయబడిన

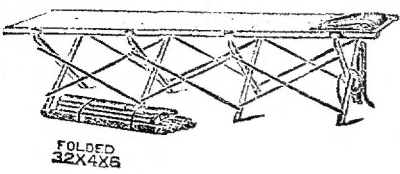
మేహధ్వంసని గజకేసరిమాత్రలు

ఈ మాత్రల సేవచే ఉష్ణవాయువు, మేహసంబంధ క్రమములు, చెల్లియవులు మొదలగు మేహసంబంధమున వ్యాధులు ధాతునష్టము, ధాతు నీర్ణయండుట, దేహబల హీనత మొదలగునవి నివర్తింపి శోషణోగ్యము, ధాతుపుష్టి సంభోగసుఖము కలుగును. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 0-2-0 దేహపుష్టి బోషధము: ఈ బోషధమును సేవించినచో దేహముచిక్కిపోవుటయు, బలహీనత, అజీర్ణము, అగ్నిహం ద్యము, నరములహీనత మొదలగునవి నివారణయై, శీర్ష శక్తి, నరములపుష్టి, రక్తవృద్ధి, దేహపుష్టి, జ్ఞాపక శక్తికలుగును. విద్యాధులకు, స్త్రీదత్తుకు చాల ఉపయోగకరము. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 2-0-0. మునిలాసము. హరిలక్ష్మ దేవరమఠం సిద్ధాంతాలు, వారపపత్రిక (బిల్డింగిల్లా)

మా మహాత్ములచేతను ముఖముగా

నిద్రపోవలసివచ్చింది.

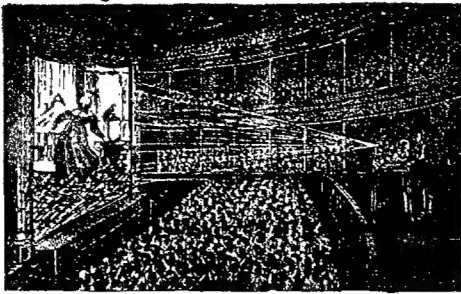
ఇది 1000 పౌండుల బరువును భరించగలదు.

ప్రమాణము
నిద్ర పోయినను,
ఎప్పుడు లేచినను
పోయినను నిద్ర
చేసి నిద్ర పట్టగలదు

మీ సేవకుముగి వాడుచున్నాను. దేశ సంపాదము
చేయుమందు ఆకీసలు విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా
క్లాఫించుచున్నారు. ఇది ఆమెకా దేశమందు చేయబడినది.
6 1/2 అడుగులు పొడవు, 2 అడుగులు వెడల్పు మడిచినప్పుడు
15 పౌండులకు మించనిపాఠశాలగా కట్టుకొని చేతిపట్టుకొని పో
వచ్చును. ఒక చిన్న బాలురమునకు దీనిని తీసి మడచవచ్చును.
ధర మంచము 1-కి, రు. 8-0-0 దోమతెర సామాను 2-0-0.
వెయ్యిపానుల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను సులభముగా
భరించగలదు. చక్కని ఇల్లికతో చేయబడిన దోమతెర 5-8-0
చిరునామా:— ఖాదర్ అండు యూనస్ బ్రదర్స్,
వాచ్ అండు కాక్ ఇంపోర్టర్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టియెడల ఒక కాక్
బయస్కోపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే ఫిలుములు
కొనగలరు. వాటితో వేలకువేలు ఆర్జించగలరు. ఆసాగతు
లన్ని మావద్ద మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
సేర్పదము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు ముంతకుమించిన
సుఖపుమాన్దము మరిలేదు. పూర్వముగల క్యాటలాగును
చూచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. ఆలోచించకండి.
త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
వాడ్డాఫీసు:—121, పెద్దబీర్ తిరువల్లి క్లబ్బి, (మదరాసు)
బ్రాంచి:—ఉర్లాం, గంజాం జిల్లా.

తేలు మందు.

తేలుకాటువలన అపాయములేదగుని విశేష
బాధగలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురలో ప్రవే
శించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముల దగ్గర
నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కట్టినచోటను
మొద్దగునటులచేసిన బాధతగ్గును. ఈద్రావకము
ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటి
వలెనుండును. చెడకుండుటకుగాను రబ్బరు బిరడా
గల సీసాలో మందుపోయబడినది. కుట్టినచోట కొం
చెము మందుపోసిన బాధమాయమగును. మందు
నుగలిగియున్న తాముబాధపడక నితరులకు పుణ్య
ముగ్గుకొనవచ్చును. ప్రతియింటనుండగినది.
వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0.
అమృతాంజనం డిపో, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపియున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

వైద్యకాశ్రీ వజీరేంకర్ గోవిందజీ
ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము.

22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటిలో పంచ 1-కి ఆర్డెలార్సా
టమున కొర్వనికోడండ్ర ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మంచినయము! వేసవేలు కర్చుపడినవి!! వెనుకదొరకవు!!

మేలైన జపాక పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.

వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గలమేలైనజపాక
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పో... మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళువర్నం
ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాఫించు మైనట్టివి. త్వరపడుడు.

గృహమారనిడివిన్ని 24 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

FREE! దీనిని జదువవలదు FREE!!

ప్రతికుటుంబమునం దుండదగిన పుస్తకము.

అత్తలార్బాటమును కొర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము.
(రెండవకూర్పు) ఒక అణా తపాలా ఓళ్లపంపువారి కుచితము
ఈయొగ్గునెల కడవంతే ఈధరకు ఇవ్వబడును.

మిత్రులారా! మేమిగ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో
ప్రచురించినపుడు అనేకలు మాకు మీకని తీసికొన్నందున
ఆగ్రంథము మేనెలలోనే ఖగ్గుయిపోయినది. వెనుక వ్రాయు
వారలకు లేదని వ్రాయుటకు జింటిల్లీ, మఱల ముద్రించితిమి.
ఇదియును మనుషటివలెనే ఖగ్గునని యెంచి మనుమున్న
తమకు ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభమంద
వలయునను కోరికలేనివారమని గ్రంథమును దెప్పించుకొను
వారలకందటికీ దెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిశ్రీలు జదివి,
అత్తలయెడ కోడండ్ర కుండవలసిన మర్యాదయు, కోడండ్ర
యెడ అత్తల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖంబుండు
రను పరోపకార బుద్ధిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దిపథులే
ముద్రించుటచే ద్వరపడి తెప్పించుకొందురని ముప్తార్థన.

చిరునామా:— ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశమస్త్రి వీధి, సామలూర్ పేట, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJAN (REGD.)

A SOVEREIGN REMEDY.

Head Ache, Rheumatism Neuralgia, chest Colds, Sprain,
Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache,
Backache, Cuts, Bruises etc.

PRICE ANNAS EIGHT ONLY.
FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.

RINGWORM OINTMENT.
Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.
PRICE ANNAS SIX ONLY.

Aromatic Tooth Powder.
Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.
PRICE ANNAS TWO ONLY.
CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.

Amrutanjani Depot.
109, FREE ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రీరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగిరువీధి, మదరాసు.

విచిత్ర ఎలక్ ట్రి పాకెట్ దీపము.

మొత్తనేగా ఆగిపోవు దీపముల డాంభికపు ప్రకటనలను చూచి
మానపోవలదు. దీని ధర దీపము 1-కి, 2-8 0

క్షీ పాకెటారా! ఈయంత్రముచే
మనము వెలుతురు కావలసినపుడు
ఇందలి గుండె(బటనును) అదిమిన తర్వా
లన మిగుమట్టుగొనునటుల ప్రకాశము
గలిగించును. కాత్రిల్లలో అకస్మాత్తుగ
జ్వరం, అపాయములకున్న ప్రమాణీ
కులకున్న మిక్కిలిగ హాహుకారయగు
వున్న తక్షణము వెలుతురు కలయునపు
డు లాండరు విప్లవపుల్ల చదురు ఈలా
టిది వెతుకవచ్చునట్లు. వలయునపు
డదిమిన తక్షణనే ప్రకాశముగలుగును. దీనిని వాడుకొను
అచ్యుప్తత దీపముతో కూడా పంపుదుము. ప్రతివాకితేయందు
సదా నొకటి యున్న యెడల ఇంకొకటి సహాయము అక్కరలేదు.
దీపము 1-కి 2-8 0 (ఒక దీపముకొని మౌనిజము పరీక్షించుడు)

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3 కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయెల్లీవాచ్.

గాలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయలుమీద
మాకంపెనీ పేరు ఎట్టనిసిరా
తోను ముద్రింపబడియుండును.
ఇది చూచుటకుకందమై తలచీగ
మును, డబ్బుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
డూమునుగలిగి మెరటుపలకు
దగియుండును. వెల్వెమాత లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కంచె యుండును సీను నుండి
మాత్ర తయారుచేయబడినది. గాన పెరియెడ్డును జీక్కదు.
ఒకరొక్కరును ఓయుదరకు తలంపుతో తక్కువ నెలనుంచి
తిమి, చాలకాలము పనిచేయునట్టిదయు, స్వల్పధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున దెలియును. ఇదివల
కనేక గడియారములు ఖగ్గుయి యొగ్గుతాపత్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మాపట్టణముననే యనే
కలుకొని సంతరించిన వేలమాట లెందుకు?

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హాస్టువాళ్సు నెం167, మదరాసు.